Universiteit Twente
de ondernemende universiteit

Faculteit: Construerende Technische Wetenschappen (CTW)

Opleiding:

Werktuigbouwkunde (WB)

WB-studenten t/m generatie 2000, en HBO-ers die de verkorte WB-opleiding volgen.

Het Opleidingsspecifiek deel van het STUDENTENSTATUUT VAN DE UT art. 7.59 WHW
Onderwijs- en examenregeling (OER) art. 7.13 WHW

2003-2004

Kenmerk: CTW.03/BOO-4317a.
Laatstelijk gewijzigd door de decaan van de faculteit CTW op 17 juni 2003.

VOORWOORD

De opleiding Werktuigbouwkunde heeft gekozen voor inpassing van de OER in het opleidingsspecifieke deel van het Studentenstatuut op basis van art. 7.59 WHW.
Voor de algemene informatie wordt verwezen naar het "Studentenstatuut van de UT, het instellingsspecifieke deel".
Voor studieprogramma's, speciale mogelijkheden in de doctoraalfase, postinitiële opleidingen wordt zo nodig verwezen naar de onderwijspagina van de opleiding (*http://www.wb.utwente.nl/onderwijs/)* en ten aanzien van vakinhoudelijke informatie wordt verwezen naar het 'Vak Informatie Systeem Twente' **VIST** (*http://www.utwente.nl/vist*). Voor de organisatie van het projectonderwijs in het basiscurriculum wordt verwezen naar de oriëntatiebundel 'Studeren in projectonderwijs'.
Voor studenten met een afgeronde HTO-vooropleiding geldt een aangepast programma.
De opleiding wordt verzorgd binnen de faculteit Construerende technische Wetenschappen aan de Universiteit Twente te Enschede met een dependance voor de propedeuse in de vestiging Friesland van de Universiteit Twente te Leeuwarden.

Alle WB-studenten worden per e-mail op de hoogte gebracht van het uitbrengen van het nieuwe Studentenstatuut-wb met een verwijzing naar de interne WB-pagina op het internet. Desgewenst kunnen WB-studenten een exemplaar van het Studentenstatuut-wb bij BOZ verkrijgen.
Het Studentenstatuut-wb 2003 is voor alle WB-studenten t/m generatie 2000 en HBO-ers die de verkorte opleiding volgen van toepassing. Door de invoering van de 'Bachelor/Masteropleiding' is per cursus 2001 het Studentenstatuut-wb stapsgewijs daarop aangepast (zie Studentenstatuut-wb 2003b. Eventuele overgangsregelingen zijn beschikbaar bij BOZ en op *http://www.wb.utwente.nl/onderwijs/*.

C.T.A. Ruijter
Opleidingsdirecteur

Enschede, 17 juni 2003.

VOORWOORD 2

1. ALGEMENE BEPALINGEN 6

1. ALGEMENE BEPALINGEN 6

1.1 TOEPASSELIJKHEID VAN DE REGELING 6
1.2 BEGRIPSBEPALINGEN 6
1.3 CALAMITEITEN 7
1.4 VEILIGHEIDSREGLEMENT 7
1.5 VERZEKERING 7
1.6 EIGENDOMSRECHTEN 7

2. VISIE OP DE OPLEIDING (ART. 7.59 LID 4 SUB A, WHW) 8

2.1 DOELEN VAN DE OPLEIDING 8
2.2 DOCTORAALVARIANTEN 8
2.3 DE ORGANISATIE VAN DE OPLEIDING 8
2.4 UITVOERING 8
2.5 HET KEUZEPROGRAMMA IN DE AFSTUDEERFASE 8

3. TOELATINGSBELEID 9

3.1 EISEN VOOROPLEIDING 9
3.2 VAKKENPAKKET 9
3.3 VRIJSTELLINGSBELEID 9
3.3.3 Colloquium doctum 9

4. ONDERWIJS EN OPLEIDING 9

4.1 OMSCHRIJVING VAN DE OPLEIDING 9
4.1.9 Kosten onderwijs 10
4.2 PROPEDEUSE 10
4.3 DOCTORAALFASE (POST-PROPEDEUTISCHE FASE) 11
4.4 D1-PROGRAMMA 11
4.5 D2-PROGRAMMA 11
4.6 DE D3-FASE 11
4.6.3 Inleveren Doctoraalvakkenpakket 11
4.6.5 De doctoraalstage 11
4.6.6 Aanmelden start D-opdracht. 12
4.6.10 Regeling opneming buitenlandse vakken in uitsluitend het D3-vakkenpakket. 12
4.7 VRIJ PROGRAMMA (ART. 7.3 LID 4 EN 5 WHW) 12
4.8 AANWEZIGHEID- OF DEELNAMEVERPLICHTING ONDERWIJS 13
4.9 TAAL (ART. 7.2 WHW, ZIE OOK CENTRAAL DEEL STUDENTENSTATUUT VAN DE UT, ART. 3.1.3) 13

5. VOORLICHTING OVER VAKKEN 13

6. STUDIEBEGELEIDING (ART. 7.13 LID 2 SUB F, WHW) 13

6.1 STUDIEVOORTGANG EN STUDIEBEGELEIDING 13
6.2 MENTORAAT 13

7. AFNEMEN VAN EXAMENONDERDELEN EN EXAMENS 13

7.1 BEGRIPSOMSCHRIJVING 13
7.2 DE EXAMENCOMMISSIE 14
7.2.6 Samenstelling doctoraalexamencommissie 14
7.3 VOLGORDE EXAMENS 14
7.3.8 Regeling bestuurlijke nevenactiviteiten en/of topsport. 15
7.4 TIJDVAKKEN, TIJDSTIPPEN EN FREQUENTIE VAN TENTAMENS EN EXAMENS (ART. 7.13 LID 2 SUB F, WHW) 15
7.4.13 Speciale voorzieningen (art. 7.13 lid 2 sub i WHW) 16
7.5 AFNEMEN VAN EXAMENS EN EXAMENONDERDELEN / EXAMINATOREN (ART. 7.10 EN 7.12 LID 3 WHW) 16
7.6 VRIJSTELLINGEN VAN EXAMENONDERDELEN (ART. 7.13 LID 2 SUB N, WHW) 16
7.7 MONDELINGE TENTAMENS (ART. 7.13 LID 2 SUB H, WHW) 16
7.7.3 Projecttentamens: 17
7.8 DE VRAGEN EN OPGAVEN 17
7.9 AANMELDING VOOR EXAMENS EN EXAMENONDERDELEN / ORDE TIJDENS TENTAMENS (ART. 7.12 WHW) 17

7.9.1 De aanmelding voor examens en tentamens ... 17
7.9.2 De orde tijdens een tentamen ... 17
7.10 FRAUDE (ART. 7.12 LID 4 WHW) ... 17

8. UITSLAGEN ... 18

8.1 VERKLARING WAARUIT DE UITSLAG BLIJKT (ART. 7.11 LID 1 WHW) ... 18
8.2 BEOORDELING (ART. 7.12 LID 4 WHW) ... 18
8.3 VASTSTELLING, BEKENDMAKING EN REGISTRATIE UITSLAG EXAMENONDERDEEL (ART. 7.13 LID 2 SUB K, WHW) ... 18
8.4 GELDIGHEIDSDUUR VAN BEOORDELINGEN (ART. 7.13 LID 2 SUB G, WHW) ... 19
8.4.4 Afgifte doctoraaldiploma's van de 4-jarige WB-opleiding. ... 19
8.5 INZAGERECHT (ART. 7.13 LID 2 SUB L, WHW) ... 19
8.6 NABESPREKING (ART. 7.13 LID 2 SUB M, WHW) ... 19
8.7 VERSCHIL VAN MENING / BEROEPSRECHT ... 20

9. EXAMENUITSLAG ... 20

9.1 VASTSTELLING VAN DE UITSLAG VAN DE EXAMENS (ART. 7.10 LID 2 WHW) ... 20
9.2 GETUIGSCHRIFTEN EN REGISTRATIE (ART. 7.11 WHW) ... 20

10. KWALITEITSZORG ... 20

10.1 EVALUATIE ... 20
10.2 ONDERWIJSVISITATIE ... 21
10.3 KEUZEGIDS HOGER ONDERWIJS ... 21

11. FACILITEITEN (ART. 7.59 LID 4 SUB A2 WHW) ... 21

11.1 COMPUTERVOORZIENINGEN / COMPUTERZALEN ... 21
11.2 BIBLIOTHEEK ... 21
11.3 KANTINE ... 21
11.4 STUDIERUIMTEN ... 21

12. SLOT- EN INVOERINGSBEPALINGEN ... 21

12.1 BEOORDELING EN VASTSTELLEN VAN DEZE REGELING ... 21
12.2 WIJZIGING VAN DEZE REGELING ... 22
12.3 BIJLAGEN ... 22
12.4 BEKENDMAKING ... 22
12.5 SLOTBEPALINGEN ... 22

BIJLAGE 1 ... 23

HET PROPEDEUTISCH EXAMEN ... 23

BIJLAGE 2 ... 23

HET TWEEDEJAARS PROGRAMMA ... 23

BIJLAGE 3 ... 23

HET DERDEJAARS PROGRAMMA ... 23

BIJLAGE 4 ... 23

1. Normen ten aanzien van de studievoortgang: ... 23
2. Normen met betrekking tot de allocatie ... 23
3. Allocatieregeling WB-studenten – vakgroepen/onderwijsstromen ... 23
4. Regeling 'Garantiebeurzen eerstejaars studenten'. ... 23

BIJLAGE 5 ... 24

PROCEDURE DOCTORAALEXAMEN/COLLOQUIUM EN DIPLOMA-UITREIKING: ... 24

BIJLAGE 6 ... 24

BEOORDELINGSREGELINGEN: ... 24
1. De beoordeling van het propedeutisch examen ... 24
2. De beoordeling van het D1-programma ... 24
3. De beoordeling van het D2-programma ... 25
4. De beoordeling van het doctoraal examen ... 25
5. De beoordeling van het Vrij programma ... 25

6. De beoordeling van de onderwijsprojecten 25

BIJLAGE 7 26

RICHTLIJNEN VOOR SLAGEN EN TOEKENNEN VAN HET PREDIKAAT "MET LOF" 26

BIJLAGE 8 26

SAMENSTELLING WB-EXAMENCOMMISSIES: 26

BIJLAGE 9 27

TEKENBEVOEGDHEID DIPLOMA'S/VERKLARINGEN: 27

BIJLAGE 10 27

NADERE BEPALINGEN M.B.T. ONDERWIJSPROJECTEN 27

BIJLAGE 11 28

1. ALGEMENE BEPALINGEN

1.1 Toepasselijkheid van de regeling

1.1.1 Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de opleiding Werktuigbouwkunde, verder te noemen: de opleiding.

1.1.2 De opleiding wordt verzorgd onder verantwoordelijkheid van de faculteit Construerende Technische Wetenschappen aan de Universiteit Twente, verder te noemen: de faculteit.

1.2 Begripsbepalingen

1.2.1 In deze regeling wordt verstaan onder:

a. **De wet**, WHW: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Daar waar in deze regeling wordt verwezen naar een wetsartikel wordt bedoeld de WHW en zoals sindsdien gewijzigd, tenzij anders vermeld;
b. **Student**: hij of zij die staat ingeschreven als student aan de Universiteit Twente voor het volgen van onderwijs en/of het afleggen van de examenonderdelen en examens van de opleiding, en heeft voldaan aan de betaling van het wettelijk collegegeld (art. 7.32 en 7.34 WHW).
Overal waar in dit reglement de mannelijke vorm wordt gebruikt, kan ook de vrouwelijke vorm worden gelezen;
c. **Propedeuse**: de propedeutisch fase van de opleiding als bedoeld in art. 7.8 van de wet;
d. **D1-programma**: het tweede studiejaar van de opleiding;
e. **D2-programma**: het derde studiejaar van de opleiding;
f. **D3-programma**: het vierde en vijfde studiejaar van de opleiding;
g. **Doctoraalfase**, in de wet genoemd de 'Post-propedeutische fase': het gedeelte van de opleiding dat volgt op de propedeuse en wordt afgesloten met een afsluitend examen, verder genoemd 'doctoraalexamen';
h. **Vrij programma**: een door de student zelf samengesteld en door het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie goedgekeurd programma als bedoeld in art. 7.3 lid 4 WHW waaraan een examen is verbonden;
i. **Decaan**: de decaan van de faculteit CTW
j. **Managementteam**: het managementteam (MT) van de faculteit CTW bestaande uit o.a. :
   - de decaan
   - de vice-decaan en tevens coördinator van het cluster CiT
   - de onderzoekscoördinator van WB
   - de coördinator van de opleiding IO (Industrieel Ontwerpen)
   - de opleidingsdirecteur van de opleiding CiT (Civiele Techniek)
   - de opleidingsdirecteur van de opleidingen IO en WB
k. **Opleidingsdirecteur**: de opleidingsdirecteur van de opleidingen IO en WB
l. **BOZ**: Bureau onderwijszaken WB;
m. **Faculteit**: de faculteit Construerende Technische Wetenschappen (CTW), Universiteit Twente;
n. **Opleiding**: de opleiding Werktuigbouwkunde (WB), Universiteit Twente;
o. **Instelling**: Universiteit Twente (UT);
p. **Tentamen**: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van dat onderzoek door minstens één daartoe door de examencommissie aangewezen examinator;
q. **Examen**: toetsing, waarbij door de examencommissie wordt vastgesteld of alle tentamens van de tot de propedeuse behorende onderwijseenheden resp. van alle tot de doctoraalfase behorende onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd (conform artikel 7.10 van de wet);
r. **Examenonderdeel**: ieder afzonderlijk te beoordelen deel van een examen;
s. **Examencommissie**: de examencommissie van de opleiding ingesteld conform artikel 7.12 van de wet;
t. **Examinator**: degene die door de examencommissie wordt aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, conform artikel 7.12 van de wet;
u. **Werkdag**: maandag t/m vrijdag m.u.v. de erkende feestdagen en door de UT vastgestelde verlofdagen en/of vakantieperiode;
v. **SP** = studiepunt; 1 SP komt overeen met 40 bestedingsuren (art. 7.4 lid 1 WHW). Een SP is gelijk aan 1,43 European Credit (ECTS);
w. **Studiejaar**: het tijdvak dat aanvangt op 1 september[1] en eindigt op 31 augustus van het daarop volgende jaar.
x. **IOPM** = onderwijsstroom 'Industrieel ontwerpen, productie en management';
y. **OAMS** = onderwijsstroom 'Ontwerpen en analyseren van mechanische systemen';
z. **Minor**: een samenhangend, gestructureerd, afgerond en gevalideerd onderwijspakket van 14 SP (21 SP) op derdejaars- (vierdejaars-) niveau.

[1] *de **cursus** vangt in de meeste gevallen iets eerder aan (veelal in week 35)*

1.2.2 Volgen van onderwijs en/of het doen van tentamens/examens bij de opleiding.
Hiertoe is een student gerechtigd mits hij voldaan heeft aan de daarvoor geldende wettelijke regels (zie 1.2.1b). Indien men hieraan niet (geheel) heeft voldaan en op dat moment toch deelneemt aan het onderwijs en/of tentamens/examens, wordt dit als onrechtmatig beschouwd. De eventueel daarop betrekking hebbende geregistreerde studiegegevens kunnen uit de administratie worden verwijderd en gelden uiteraard niet voor de studievoortgang en -financiering. Voor deelname aan de verschillende onderwijsactiviteiten en tentamens kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld.

1.3 Calamiteiten

1.3.1 Het College van Bestuur van de Universiteit Twente (CvB) of namens deze de gebouwbeheerder stelt vast of er sprake is van een (dreigende) calamiteit. Zodra dit is vastgesteld, wordt (een deel van) het gebouw ontruimd volgens de daarvoor geldende procedures.

1.3.2 Indien er zich calamiteiten voordoen of dreigen voor te doen tijdens of kort voor een tentamen geldt het volgende:
a. Indien er een calamiteit is te verwachten voor aanvang van een tentamen, wordt het tentamen uitgesteld met onmiddellijke ingang. De verantwoordelijke vakdocent stelt in overleg met de opleidingsdirecteur en/of BOZ een nieuw tentamentijdstip vast. Het nieuw vastgestelde tentamenmoment, dat binnen een maand plaatsvindt (de vakantiemaanden niet meegerekend), is bindend. Dit wordt binnen drie werkdagen nadat het gebouw weer is vrijgegeven bekendgemaakt via de gebruikelijke media.
b. Indien er een calamiteit plaatsvindt of is te verwachten tijdens een tentamen dient er, indien mogelijk, als volgt te worden gehandeld:
- Op al het tentamenwerk is bij aanvang van het tentamen de naam en studentnummer door de student vermeld.
- De aanwezigen dienen op last van de verantwoordelijke instantie of surveillant direct de tentamenzaal te verlaten.
- De studenten laten het gemaakte tentamenwerk achter in de tentamenzaal.

1.3.3 Indien men in de gelegenheid is geweest reeds een begin te hebben gemaakt met het tentamen wordt, indien dit redelijkerwijze mogelijk is, op grond van de (gedeeltelijk) gemaakte opgaven door de docent hierover het eindcijfer bepaald.

1.3.4 Indien de docent op grond van het in 1.3.3 genoemde geen eindcijfer kan bepalen, wordt er binnen een maand (de vakantiemaanden niet meegerekend) na het door een calamiteit afgebroken tentamen een herkansing georganiseerd voor de gedupeerde studenten, mits deze zich voor het bedoelde tentamen hadden aangemeld.

1.3.5 Indien er zich calamiteiten voordoen of dreigen voor te doen tijdens of kort voor een college of practicum, dan wordt dit uitgesteld met onmiddellijke ingang.
De verantwoordelijke vakdocent stelt in overleg met de opleidingsdirecteur en/of BOZ een nieuw college- of practicumtijdstip vast. Dit tijdstip wordt uiterlijk de dag volgend op het vrijgeven van het gebouw bekendgemaakt via de gebruikelijke media.

1.4 Veiligheidsreglement

1.4.1 Het volledige veiligheidsreglement WB en een lijst met namen van het BedrijfsHulpVerlenings-team (BHV), zie: http://www.ctw.utwente.nl/organisatie/reglementen/veiligheidsreglement/.

1.4.2 **RSI-preventie** is een belangrijk aandachtspunt van de opleiding al ligt hierbij de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de student zelf Zie bijlage 11. Voor nadere informatie ter voorkoming van RSI wordt verwezen naar de volgende internetpagina: *http://www.utwente.nl/gezondensterk/RSI/* .

1.4.3 Een student is gerechtigd deel te nemen aan het onderwijs als hij schriftelijk te kennen heeft gegeven zich op de hoogte te hebben gesteld van het veiligheidsreglement.
De bedoelde verklaring wordt vóór 1 oktober getekend door elke nieuwe 1e-jaars WB-student bij BOZ ingeleverd.

1.5 Verzekering
Zie voor verzekering tijdens een (buitenlandse) stage en/of opdracht in de 'Handleiding voor de doctoraalstage' *http://www.wb.utwente.nl/onderwijs/*, onder het hoofdstuk 'Verzekeringen'.

1.6 Eigendomsrechten
Het eigendomsrecht van de resultaten van taken, opdrachten en projecten die in het kader van de opleiding zijn uitgevoerd berust bij de Faculteit Construerende Technische Wetenschappen.

2. VISIE OP DE OPLEIDING (art. 7.59 lid 4 sub a, WHW)

2.1 Doelen van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd ingenieurs op te leiden met een academisch denk- en werkniveau:
- zij zijn in staat complexe werktuigbouwkundige problemen te analyseren, zowel op het gebied van producten als processen;
- zij kunnen hiervoor een geschikte oplossing aandragen, die voldoet aan het oplossen van dergelijke problemen;
- zij kunnen anderen overtuigen van de kwaliteit van hun voorgestelde probleemoplossingen.

De ontwikkeling van vaardigheden op communicatief- en sociaal gebied, noodzakelijk om in multidisciplinair teamverband als ingenieur te voldoen, maakt deel uit van de opleiding. Tenslotte zal de opleiding een voorbereiding op de vaardigheden voor een Leven Lang Leren zijn.

2.2 Doctoraalvarianten

Er zijn twee doctoraal onderwijsvarianten (zie figuur):
1. Ontwerpen en analyseren van mechanische systemen (OAMS),
2. Industrieel ontwerpen, productie en management (IOPM).

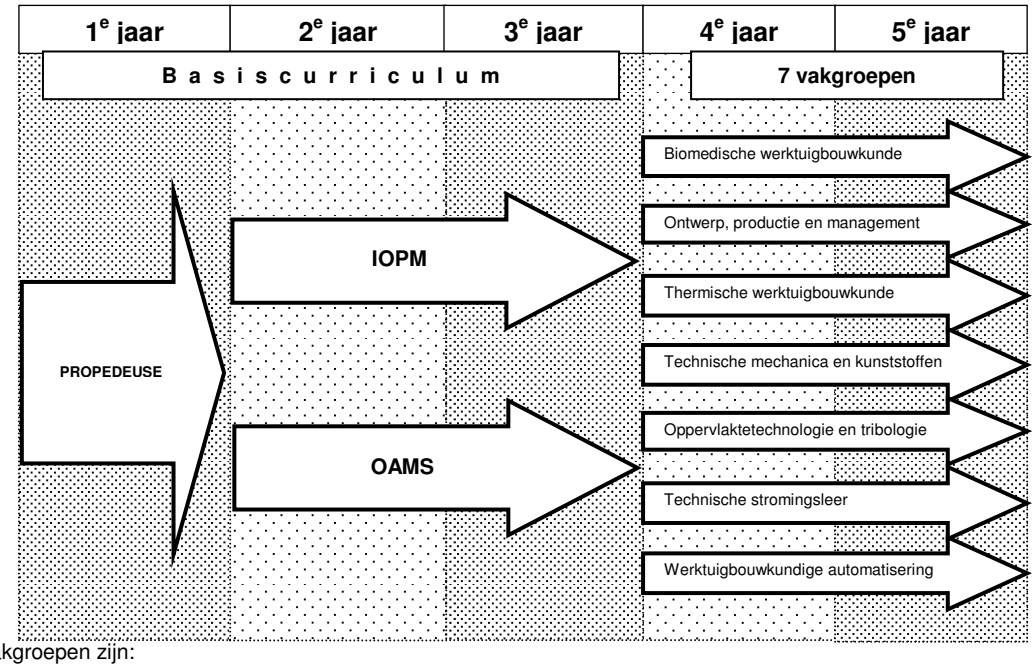

De 7 vakgroepen zijn:
- Biomedische werktuigbouwkunde (BW)
- Ontwerp, productie en management (OPM)
- Thermische werktuigbouwkunde (ThW)
- Technische mechanica en kunststoffen (TMK)
- Oppervlaktetechnologie en tribologie (TR)
- Technische stromingsleer (TS)
- Werktuigbouwkundige automatisering (WA)

2.3 De organisatie van de opleiding

De propedeuse omvat een geheel gemeenschappelijk programma.
In het tweede jaar splitst het basisprogramma zich in de onderwijsvarianten IOPM en OAMS (zie figuur bij art. 2.2). Er blijft nog wel een grote overlap tussen deze varianten.
In de loop van het derde jaar kiezen studenten een afstudeerrichting.
Het vierde jaar is bestemd voor specialisatievakken in deze afstudeerrichting.
In het vijfde studiejaar worden de stage en de afstudeeropdracht gedaan.

2.4 Uitvoering

In de eerste drie cursusjaren wordt een deel van de vakken in projectvorm aangeboden, en een ander deel in blokken van minimaal zeven weken verroosterd. Studenten werken in de projecten in groepsverband aan de oplossing van een probleem ontleend aan de dagelijkse werkelijkheid en bestuderen zelfstandig de voor de oplossing van het probleem relevante materie. Naast de projecten lopen steeds enige tentamenvakken. Door de beperking van het aantal verschillende vakken/onderwerpen, is het programma voor studenten overzichtelijker en is een meer geconcentreerde bestudering van de stof mogelijk.
Deze combinatie van projecten met andere vakken in blokken wordt ‘Projectgestuurd blokonderwijs’ (PBO) genoemd.

2.5 Het keuzeprogramma in de afstudeerfase

Voor de afstudeerfase, het vierde- en vijfde cursusjaar, is alleen de structuur vastgelegd. De vakgroepen/leerstoelen hebben een grote mate van vrijheid bij het samenstellen van het curriculum, met dien verstande dat de studenten de afstudeeropdracht op voldoende niveau kunnen uitvoeren. Deze afstudeeropdracht omvat 33 studiepunten. Voorafgaand vindt er een stage van 9 SP plaats.

De WB-opleiding leidt geen specialisten op. Het afstudeertraject binnen één vakgroep is bedoeld om voldoende diepgang te garanderen; iedere ingenieur moet 'ergens' in de diepte zijn geweest. De brede basis in de eerste drie jaar en de reflectie tijdens projecten, stage en opdracht moet de ingenieur in staat stellen om deze ervaring tijdens de beroepspraktijk algemeen toe te passen.

De WB-student kan in het keuzeprogramma kiezen uit drie verschillende afstudeerprofielen: een profiel met een onderzoeksaccent, een profiel met een ontwerpaccent en een internationaal georiënteerd afstudeerprofiel. Bovendien bestaat er een afstudeerprofiel met een internationaal karakter, waarbij de vakken in het Engels worden verzorgd.
Alle vakgroepen bieden naast een **onderzoekstroom** ook een **ontwerpstroom** aan. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de behoeften van de arbeidsmarkt en aan de belangstelling van de studenten.

3. TOELATINGSBELEID

3.1 Eisen vooropleiding

3.1.1 Toegang tot een universitaire opleiding kan op een aantal wijzen verkregen worden:
a. VWO-diploma (art. 7.24 WHW)
b. HBO-propedeutisch getuigschrift (art. 7.28 lid 1 WHW)
c. WO-propedeutisch getuigschrift (art. 7.28 lid 1 WHW)
d. HBO-getuigschrift (afsluitend examen) (art. 7.28 lid 1 WHW)
e. WO-getuigschrift (afsluitend examen) (art. 7.28 lid 1 WHW)
f. door de minister aangewezen getuigschrift, al dan niet in Nederland afgegeven, dat als tenminste gelijkwaardig aan een VWO-diploma wordt aangemerkt (art. 7.28 lid 2 WHW)
g. door het CvB aangewezen getuigschrift, al dan niet in Nederland afgegeven, dat naar het oordeel van het CvB tenminste gelijkwaardig is aan een VWO-diploma (art. 7.28 lid 2 WHW)
h. colloquium doctum beschikking (art. 7.29 WHW).

3.2 Vakkenpakket

3.2.1 De vakken Wiskunde B en Natuurkunde moeten deel uitmaken van het diploma als bedoeld in 3.3.1 onder a (art. 7.25 lid 1 WHW).

3.3 Vrijstellingsbeleid

3.3.1 Deficiënties in de vooropleiding met betrekking tot de vakken Wiskunde B en Natuurkunde worden vervuld door het met goed gevolg afleggen van de toetsen wiskunde (niveau wiskunde B) en natuurwetenschappen, afgenomen door de Commissie Bijzondere Toelatingen (art. 7.25 lid 1 WHW).

3.3.2 Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van de toets Nederlands, afgenomen door de Commissie Bijzondere Toelatingen
(art. 7.28 lid 2 WHW).

3.3.3 Colloquium doctum

Bij het toelatingsonderzoek (art. 7.29 WHW), worden de volgende eisen gesteld:
a. de algemene ontwikkeling, talenkennis en studievaardigheid dient vergelijkbaar te zijn met dat van een VWO abituriënt;
b. het kennisniveau voor wiskunde dient te liggen op het peil van Wiskunde B van het eindexamen VWO;
c. het kennisniveau voor natuurkunde dient te liggen op het peil van het natuurkunde-eindexamen van het VWO.

4. ONDERWIJS EN OPLEIDING

4.1 Omschrijving van de opleiding

4.1.1 Doelen van de opleiding (5 jaar)
Met de opleiding wordt beoogd ingenieurs op te leiden met een academisch denk- en werkniveau:
- zij zijn in staat complexe werktuigbouwkundige problemen te analyseren, zowel op het gebied van producten, processen als systemen;
- zij kunnen hiervoor een geschikte oplossing aandragen, die voldoet aan het oplossen van dergelijke problemen;
- zij kunnen anderen overtuigen van de kwaliteit van hun voorgestelde probleemoplossingen;
- zij zijn in staat om effectief met collega's uit eigen en andere vakgebieden, opdrachtgevers en klanten te communiceren;
- zij hebben de wil en de vaardigheden om zich snel en effectief in nieuwe vakgebieden in te werken en zichzelf zelfstandig verder te ontwikkelen.

4.1.2 Eindtermen van de opleiding (art. 7.13 lid 2 sub b, WHW)
Om het doel van de opleiding te bereiken heeft de faculteit voor de opleiding de volgende eindtermen geformuleerd:

A. Op het gebied van vakwetenschappelijk functioneren op academisch niveau:
Typische eindtermen zijn:
- afgestudeerden kunnen technisch-wetenschappelijke problemen analyseren;
- afgestudeerden kunnen technisch-wetenschappelijk onderzoeksresultaten synthetiseren;
- zij kunnen conceptueel ontwerpen en construeren;
- afgestudeerden kunnen processen, installaties en producten managen;
- zij zijn tot het opereren en onderhouden van installaties en bedrijven in staat;
- zij evalueren bovenstaande activiteiten;
- zij gebruiken wetenschappelijke methoden bij het oplossen van technische problemen en bij het ontwerpen;
- zij gebruiken fundamentele kennis, inzicht en vaardigheden uit de exacte wetenschappen;
- zij kunnen innovatief en inventief bezig zijn;
- zij integreren theorie en praktijk uit meerdere disciplines;
- zij maken gebruik van systeem- en modelvorming;
- zij kunnen zich zelfstandig verder ontwikkelen;

- zij hebben de attitude verworven om zelf kennis te vergaren en te verwerken;
- zij kunnen zichzelf motiveren om met voldoende diepgang nieuwe ontwikkelingen op het vakgebied bij te houden (leervermogen).

B. Met betrekking tot hun functioneren in een maatschappelijke of bedrijfsmatige context:
- afgestudeerden kunnen besluiten nemen en daarvoor de verantwoordelijkheid dragen;
- zij kunnen werken in en leiding geven aan ontwerp- of onderzoeksteams van veelal multidisciplinaire samenstelling;
- zij zijn in staat om in teamverband samen te werken en kunnen adequaat communiceren, rapporteren en bespreekbaar maken van eigen en andermans werk;
- zij hebben inzicht in de complexe werking van het industriële bedrijf;
- zij hebben inzicht in en houden rekening met de niet-technische aspecten van de gekozen oplossingen en betrekken de maatschappelijke consequenties van hun handelen daarbij.

4.1.3 Voor de Ingenieur geldt bovendien dat ze kennis en vaardigheden op één van de deelgebieden van de werktuigbouwkunde hebben ontwikkeld die hen in staat stelt om binnen korte tijd als specialist in dit gebied op academisch niveau te kunnen werken. Hiertoe behoort ook dat ze in staat zijn om in vier jaar een onderzoek op een gebied met een dissertatie te kunnen afsluiten.

4.1.4 Omvang van de opleiding (art. 7.4 lid 1 en 6a WHW)
De studielast van de opleiding bedraagt 210 studiepunten (SP) (1 SP = 40 bestedingsuren).

4.1.5 Voltijd/deeltijd (art. 7.7 WHW)
De opleiding wordt uitsluitend voltijds verzorgd.

4.1.6 De examens van de opleiding (art. 7.8 lid 2 WHW)
In de opleiding kunnen de volgende examens afgelegd worden:
a. het Propedeutisch examen
b. het Doctoraalexamen

4.1.7 De propedeutische fase wordt afgesloten met een propedeutisch examen. De doctorale fase wordt afgesloten met het doctoraalexamen (zie ook hoofdstuk 7).

4.1.8 Gehanteerde onderwijsvormen:
- **hoorcollege**: een plenaire bijeenkomst voor de studenten bedoeld om informatie aan te dragen;
- **werkcollege**: een bijeenkomst voor een subgroep van de populatie om de studenten in staat te stellen de leerstof te verwerken (ook wel begeleide zelfstudie);
- **practicum**: een praktische oefening als bedoeld in art. 7.13, lid 2 onder d van de wet. Hieronder wordt verstaan het deelnemen aan een onderwijsactiviteit gericht op het bereiken van bepaalde vaardigheden, zoals het maken van een werkstuk of een proefontwerp, het uitvoeren van proeven en experimenten en het deelnemen aan veldwerk of een excursie;
- **project**: het als team van ca. 8 personen uitvoeren van een ontwerp- of onderzoekopdracht;
- **scriptie**: schriftelijke rapportage over een theoretische of praktische opdracht;
- **opdracht**: het uitvoeren van een ontwerp- of onderzoekopdracht;
- **literatuurstudie**: het verrichten van literatuuronderzoek naar bepaalde wetenschappelijke verschijnselen;
- **stage**: het verblijven in een bedrijfs- of wetenschappelijke omgeving en verrichten van activiteiten om het inzicht in de bedrijfsprocessen te vergroten.

Voor de eerste drie onderwijsjaren wordt het zogenaamde 'Projectgestuurd blokonderwijs' (PBO) gehanteerd, waarin de bovenstaande verschillende onderwijsvormen zijn opgenomen.

Aan (deel)resultaten van een in opdracht van de UT uitgevoerd project, onderzoek of opdracht kan door de betreffende student geen rechten worden ontleend, tenzij dit voor aanvang met het bestuur van de faculteit is overeengekomen en schriftelijk is vastgelegd. Afspraken met het bedrijf omtrent de openbaarheid van de resultaten, dienen van tevoren te worden vastgelegd.

4.1.9 Kosten onderwijs
De kosten voor onderwijsbenodigdheden voor eigen gebruik, zoals boeken, dictaten, materialen en practicumbenodigdheden, personal computer en netwerkvoorzieningen*) ten behoeve van deelname aan het onderwijs, de tentamens of de examens van de opleiding, zijn voor rekening van de student.
De kosten ten aanzien van boeken en dictaten in de basisjaren voor de opleiding Werktuigbouwkunde waren in de cursus 2002/2003:
- In de P-fase: ca. € 500,==
- In de D1-fase: ca. € 300,==
- In de D2-fase: ca. € 400,==

Voor de D3-fase is door de grote variatie in vakkenpakketten geen studiekostenraming te maken.
Aangezien het onderwijs aan wijzigingen onderhevig is, kan slechts per trimester een nauwkeurige schatting van de onderwijskosten voor studenten worden gemaakt. De laatst bekende informatie zal telkens via het internet bekendgemaakt worden. Aan deze financiële gegevens kunnen géén rechten worden ontleend.
**) zie PC privé-regeling voor UT-studenten, http://home.student.utwente.nl/*

4.2 Propedeuse

4.2.1 Propedeuse-omschrijving (art. 7.8 lid 1 en 2 WHW)
Het propedeutisch examen bestaat uit de in bijlage1 vermelde examenonderdelen.
Om het effect van opgelopen studievertraging te beperken kan de P-examenvergadering besluiten een P-examenonderdeel dat nog niet is afgerond te vervangen door een afgerond gelijksoortig studieonderdeel van het D1-programma. Het betreffende examenonderdeel uit het propedeuseprogramma gaat dan deel uitmaken van het D1-programma.
De voor het propedeutisch examen verplichte practica en projecten staan vermeld in bijlage 1, de nadere regels staan vermeld in bijlagen 4, 6 en 10.

4.2.2 Algemene doelen (art. 7.8 lid 3 WHW)

De propedeutische fase wordt zodanig ingericht dat er sprake is van het verkrijgen van inzicht in de inhoud van de opleiding met de mogelijkheid van verwijzing en selectie aan het einde van die fase.

4.2.3 Studielast (art. 7.8 lid 2 WHW)
De studielast van de propedeuse bedraagt 42 studiepunten. De studielast per onderdeel staat in bijlage 1 vermeld.

4.3 Doctoraalfase (Post-propedeutische fase)

4.3.1 Het Doctoraalexamen omvat een gemeenschappelijk gedeelte, het D1- en D2-programma en een Afstudeerrichtingspecifiek gedeelte, het D3-programma.

4.4 D1-programma

4.4.1 D1 -programma omschrijving
a. het D1-programma omvat het tweede studiejaar van de opleiding. Het D1-programma bestaat uit de in bijlage 2 vermelde onderdelen.
b. ten bewijze dat een student aan de verplichtingen van het D1-programma heeft voldaan, wordt een D1-verklaring uitgereikt.

4.4.2 Studielast
De studielast van het D1-programma bedraagt 42 studiepunten. De studielasten per onderdeel staan in bijlage 2 vermeld.

4.5 D2-programma

4.5.1 D2-programma omschrijving
a. het D2-programma omvat het derde studiejaar van de opleiding. Het D2-programma bestaat uit de in bijlage 3 vermelde onderdelen.
b. ten bewijze dat een student aan de verplichtingen van het D2-programma heeft voldaan, wordt een Kandidaatsverklaring uitgereikt.

4.5.2 Studielast
De studielast van het D2-programma bedraagt 42 studiepunten. De studielasten per onderdeel staan in bijlage 3 vermeld.

4.6 De D3-fase

4.6.1 De D3-fase (afstudeerspecifieke deel) omvat het vierde en vijfde studiejaar van de opleiding.

4.6.2 De student brengt de D3-fase (4^e- en 5^e studiejaar) door bij de vakgroep waarbij hij is gealloceerd.
De D3-fase bestaat in het algemeen uit:
a. basis- en kernvakken (28 SP)
b. keuzevakken (14 SP, waaronder tenminste twee WTM-vakken)
c. doctoraalstage (9 SP)
d. doctoraalopdracht (33 SP)
Stage en opdracht kunnen worden gecombineerd, al dan niet onder vermindering van de totale omvang (maar tenminste 35 SP).
Twee keuzevakken mogen bij de opdracht worden getrokken, mits dit tevoren is gepland en goedgekeurd door het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie.
Studenten vanaf generatie 1999 kunnen ook een minor (maximaal 14 SP) kiezen. In dat geval vervallen er WTM-vakken en andere kern- en keuzevakken.

4.6.3 Inleveren Doctoraalvakkenpakket
Uiterlijk **1 oktober** volgend op de allocatie, stelt de student in overleg met de afstudeerdocent een pakket van doctoraalvakken op. Hiervoor wordt een bij BOZ verkrijgbaar formulier (Studieprogramma D3) gebruikt, dat door beide partijen ondertekend bij BOZ wordt ingeleverd. Dit studiepakket vereist de goedkeuring van het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie, die dit kan delegeren aan het hoofd BOZ.

4.6.4 Indien de examinandus wijziging wenst aan te brengen in de keuze van één of meer examenonderdelen, waarop reeds goedkeuring is verkregen, kan hij een daarop betrekking hebbend verzoek indienen bij de desbetreffende afstudeerdocent. Het bepaalde in 4.6.3 is op dit verzoek van overeenkomstige toepassing (hiervoor is het 'Wijzigingsformulier D-programma' bij BOZ verkrijgbaar).

4.6.5 De doctoraalstage
a. De duur van de stage is 9 studieweken. Voor de stage krijgt men 9 studiepunten. De duur en omvang kunnen beperkt worden:
   1. Indien tevoren vast staat dat de omvang beperkter zal zijn, of
   2. indien nadat de stage is begonnen wordt vastgesteld dat het beoogde leereffect niet bereikt zal kunnen worden. De student is gehouden hierover tijdig een signaal af te geven.
   3. In alle situaties waarin de oorzaak van een niet-optimale stageplek niet bij de student ligt, wordt op soepele wijze een adequate invulling van de ontbrekende studietijd vastgesteld. De afstudeerdocent neemt hiertoe het initiatief.
b. De student neemt het initiatief voor het regelen van een stageplaats en een geschikte opdracht. De opleiding is hierbij behulpzaam. Hiervoor is een stagecoördinator aangesteld. De stageopdracht vereist goedkeuring van de afstudeerdocent.
c. Het is het streven dat de student voor het volgen van zijn stage in het binnenland geen extra kosten hoeft te maken. De stageverlenende organisatie (bedrijf of instelling) wordt verzocht om de student een passende vergoeding te geven.
d. De student krijgt tijdens zijn stage begeleiding van een medewerker van de opleiding (in het algemeen van de vakgroep). De aard en omvang van de begeleiding is afgestemd op de situatie.
e. Vanuit de opleiding zullen geen financiële eisen worden gesteld aan de stageverlenende organisatie.
f. De opleiding heeft tot doelstelling alle WB-studenten tijdens de studie een buitenlandse ervaring op te laten doen, zoals bijvoorbeeld een bedrijfs- of universiteitsstage, een afstudeeropdracht en/of het volgen van reguliere vakken aan een buitenlandse universiteit. Voor de hiervoor gemaakte extra kosten bestaan subsidieregelingen waarop slechts éénmalig tijdens de opleiding een beroep kan worden gedaan.

g. Nadere informatie over de praktische uitvoering van de stage en/of subsidieregeling is bij de stagecoördinator WB verkrijgbaar. Tevens is er een 'Handleiding voor de doctoraalstage', die elk jaar wordt uitgegeven.
Zie voor de handleiding, subsidieregelingen, **verzekeringen**, etc. ook bij *http://www.wb.utwente.nl/stages/*

4.6.6 Aanmelden start D-opdracht.
De student levert binnen twee weken nadat hij met de afstudeerdocent de startdatum, duur en omvang van de afstudeeropdracht heeft afgesproken het formulier 'Opgave D-opdrachtgegevens' in bij BOZ. De voortgang in de D-opdracht wordt hierdoor in studiepunten berekend en geregistreerd.

4.6.7 De student dient op een met de afstudeerdocent afgesproken tijdstip bij hem een verzoek in tot het samenstellen van een doctoraalexamencommissie (zie 7.2.6). De afstudeerdocent draagt zorg voor het samenstellen van deze commissie binnen vier weken nadat de student daarom heeft verzocht. De samenstelling van deze doctoraalexamencommissie wordt aan het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie via BOZ ter goedkeuring voorgelegd.

4.6.8 Verslaglegging afstudeeropdracht
De resultaten van de doctoraalopdracht worden vastgelegd in een verslag dat tenminste twee weken voor de datum van de voordracht gereed moet zijn. In het geval dat het verslag in het Nederlands is geschreven moet een Engelstalige samenvatting worden bijgevoegd. Indien het verslag niet in het Nederlands is geschreven moet een Nederlandstalige samenvatting worden bijgevoegd.
De doctoraalopdracht wordt afgesloten met:
a. een tijdig aangekondigde openbare voordracht van maximaal één uur (colloquium), deze moet plaatsvinden binnen de Universiteit Twente, bij voorkeur in het gebouw van de faculteit Construerende Technische Wetenschappen, direct gevolgd door
b. een besloten zitting van de doctoraalexamencommissie met de student; aan het einde van deze zitting wordt het eindcijfer voor het doctoraalexamen vastgesteld.

4.6. 9 Het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie bepaalt of aan alle eisen voor het doctoraal examen volgens bijlage 6, punt 4 is voldaan.

4.6.10 Regeling opneming buitenlandse vakken in uitsluitend het D3-vakkenpakket.
a. Hiertoe dient de student tijdig, voor vertrek naar de buitenlandse universiteit, een afspraak te maken met de afstudeerdocent. De student motiveert het verzoek en voorziet het van de nodige (vak)informatie.
b. De afstudeerdocent is verantwoordelijk voor de niveaubepaling van het (de) in het buitenland gevolgde vak(ken). Hij kan dit delegeren aan een UT-docent die een vergelijkbaar vak verzorgt. In principe moeten buitenlandse vakken een overeenkomstig niveau hebben met UT-vakken.
c. Indien een buitenlands vak niet inhoudelijk overeenkomt met een D3-vak aan de UT, kan de afstudeerdocent overwegen het als een 'bijzonder onderwerpen'-vak op te laten nemen.
d. Er mogen geen buitenlandse vakken opgenomen worden die een substantiële overlap vormen met reeds gedane of nog af te ronden reguliere UT-vakken.
e. Er is geen automatische vertaling van buitenlandse studiepunten naar UT studiepunten. De afstudeerdocent bepaalt het aantal SP.
f. Het maximaal op te voeren aantal studiepunten voor buitenlandse vakken in het kern- en /of keuzepakket is 21 SP. Het surplus aan vakken kan als 'extra vakken' opgenomen worden op de cijferlijst bij het diploma.
g. De gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd op het formulier 'Opname buitenlandse vakken' en na ondertekening bij BOZ ingeleverd.
h. De opleidingsdirecteur accordeert de aanvraag. Hij kan dit delegeren aan de verantwoordelijke onderwijscoördinator.
i. BOZ zal, indien mogelijk, de buitenlandse benaming van de vakken op het diploma overnemen.

4.7 Vrij programma (art. 7.3 lid 4 en 5 WHW)

4.7.1 In afwijking van het bepaalde in 4.2 t/m 4.6 wordt aan de student bij uitzondering toegang verleend tot het afleggen van het doctoraal examen op basis van een door de student zelf voorgesteld pakket van examenonderdelen mits dit vóór aanvang van het 2^{e} studiejaar is aangevraagd en het vrije programma door het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie is goedgekeurd.

4.7.2 De goedkeuring van het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie is vereist om vast te stellen, of het vrije programma inderdaad is opgebouwd uit onderwijseenheden die door een instelling van hoger onderwijs, welke dan ook, worden verzorgd, of de studielast voldoende is en of dat programma het vereiste niveau heeft.

4.7.3 Het onder 4.7.2 genoemde 'vereiste niveau' heeft betrekking op zowel het vakkenpakket als de doctoraalopdracht.
Ten aanzien van het vrij programma vakkenpakket wordt er van uitgegaan dat:
a. de propedeuse Werktuigbouwkunde wordt c.q. is behaald;
b. nagenoeg het gehele reguliere 2^{e}-jaars WB-vakkenpakket in het vrije programma wordt opgenomen;
c. in de afstudeerfase van het vrije programma de fundamentele werktuigbouwvakken uit de reguliere WB-opleiding niet ontbreken.

4.7.4 Het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie geeft bij het verlenen van de in art. 4.7.1 bedoelde goedkeuring aan tot welke door de instelling aangeboden opleiding het door betrokkene samengestelde vrije programma voor de toepassing van deze wet wordt geacht te behoren.

4.7.5 Indien het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie geen goedkeuring aan het ingediende voorstel geeft, dient zij dit besluit duidelijk te motiveren.

4.8 Aanwezigheid- of deelnameverplichting onderwijs

4.8.1 Er bestaat geen aanwezigheid- of deelnameverplichting voor het volgen van onderwijseenheden die in de vorm van hoorcolleges/ plenaire bijeenkomsten worden aangeboden tenzij dit tevoren is overeengekomen.

- Voor deelname aan de werkcolleges (begeleide zelfstudie) kan men worden verplicht om zich in te schrijven. Bovendien wordt verondersteld dat men zich voorbereidt en regelmatig deel neemt. Indien blijkt dat men hieraan niet of onvoldoende voldoet, kan men van deelname worden uitgesloten.
- Voor toelating tot deelname aan practica en projecten wordt in het algemeen de eis gesteld dat voorafgaande studieonderdelen of studiefase(n) succesvol zijn afgerond. Bovendien geldt een aanwezigheids- en actieve deelnameverplichting. Practica en projecten kunnen alleen met een voldoende resultaat afgelegd worden als alle voorgeschreven opdrachten daadwerkelijk in de vastgestelde periode zijn uitgevoerd.

Voor toelating tot deelname aan theorievakken wordt in het algemeen de eis gesteld dat voorafgaande studieonderdelen die voorbereidend zijn voor het betreffende vak, succesvol zijn afgerond.

Het opnemen van een vakantie in een onderwijsperiode kan resulteren in het niet behalen van projecten of practica. De opleiding neemt daarvoor geen enkele verantwoordelijkheid.

4.9 Taal (art. 7.2 WHW, zie ook centraal deel Studentenstatuut van de UT, art. 3.1.3)

4.9.1 Het onderwijs wordt gegeven en de examenonderdelen worden afgenomen in het Nederlands.
Indien noch de examinator noch de examinandus daartegen bezwaar heeft, kan het examenonderdeel in een andere taal worden afgenomen.
Te bestuderen teksten kunnen in de Engelse of Duitse taal zijn gesteld. In tentamenopgaven mogen Engelse of Duitse vaktermen worden gebruikt.

4.9.2 In afwijking van art. 4.9.1 kan de Engelse en/of Duitse taal worden gebezigd wanneer het één of enkele gastcolleges betreft, of wanneer het onderwijs en tentamens betreft uit het keuzegedeelte in de D3-fase.

4.9.3 Het doctoraalverslag kan in de Engelse en/of Duitse taal worden gesteld. Indien dit overeengekomen wordt, dient dit te gebeuren aan het begin van de afstudeeropdracht. Bij een verslag in een andere taal is een Nederlandse samenvatting verplicht (zie ook 4.6.8).

5. VOORLICHTING OVER VAKKEN

5.1 Bij elk UT-vak dient een vakomschrijving, wijze van tentaminering en vormgeving van het onderwijs vooraf bekend gemaakt te worden. Hiervoor wordt verwezen naar het Vakken Informatiesysteem Twente (VIST) op het internet, onder voorbehoud van voortdurende wijzigingen waaraan het onderwijs onderhevig is.
Op 'TeLeTOP™' staat, voor zover van toepassing, de meest actuele vakinformatie.

6. STUDIEBEGELEIDING (ART. 7.13 LID 2 SUB F, WHW)

6.1 Studievoortgang en studiebegeleiding

6.1.1 De opleidingsdirecteur draagt zorg voor een zodanige registratie van de studieresultaten, dat tenminste twee maal per jaar aan elke student een overzicht verschaft kan worden van de door hem behaalde resultaten in relatie tot het onderwijs- en examenprogramma van de opleiding.

6.1.2 De opleidingsdirecteur draagt zorg voor studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

6.1.3 Na afloop van het eerste verblijfsjaar, uiterlijk in september, dient de opleidingsdirecteur elke student schriftelijk van advies (niet bindend) betreffende de voortzetting van de studie (art. 7.9 WHW). Zo nodig kan dit advies op een vroeger moment reeds afgegeven worden. Dit advies wordt per omgaande aan de betreffende student(en) schriftelijk bekendgemaakt.

6.2 Mentoraat

6.2.1 Elke student wordt aan het begin van de propedeusestudie toegewezen aan een mentor. De mentor zal de student gedurende de basisjaren begeleiden/adviseren. Tevens heeft de mentor de taak de belangen van de student in examenvergaderingen te behartigen. Dit mentoraat eindigt zodra de student bij een vakgroep is gealloceerd, die dan de verdere studiebegeleiding verzorgt.

6.2.2 Elke projectgroep wordt begeleid door een tutor, die tevens een eerstelijns mentoraatstaak heeft (signalerend).

7. AFNEMEN VAN EXAMENONDERDELEN EN EXAMENS

7.1 Begripsomschrijving

7.1.1 1. De opleiding kent géén examenzittingen; ieder examen wordt in onderdelen getentamineerd. Een examenonderdeel wordt aangeduid als tentamen. Het totaal van de uitslagen van de afgelegde tentamens wordt door de student (= examinandus) aan de betrokken examencommissie ter beoordeling voorgelegd. De hiervoor gereserveerde periode wordt hier examenperiode genoemd; de beoordeling zelf: examen, de vergadering waarin de beoordeling plaatsvindt: examenvergadering.
De examenperiode begint bij de aanmelding en duurt tot en met de op de aanmelding betrekking hebbende examenvergadering.

2. Betekenis termen bij "wijze van beoordelen":
- schriftelijk tentamen: Schriftelijke toetsing.
- mondeling tentamen: Mondelinge toetsing; (zie ook art. 7.7, mondelinge tentamens).

- projecttentamen:	(In principe mondelinge) toetsing op basis van schriftelijke rapportage, die het resultaat is van een project, dat in de desbetreffende periode door een groep studenten is uitgevoerd. Vaak zullen een presentatie, verdediging en ondervraging deel uitmaken van het projecttentamen.
- practicum:	(Praktische) oefening; (zie ook art. 4.8, deelname verplichting aan (praktische) oefeningen).
- deeltoets:	Gedeelte van een tentamen; de deeltoetsen samen (eventueel gecombineerd met een andere wijze van beoordelen) leveren een eindcijfer op.
- opdracht:	Huiswerkopgaven, scriptie, vraagstukkenpracticum, product, presentatie, voordracht, enz. Bepalend is dat de student een te beoordelen prestatie levert. Nadere details worden door de examinator bekend gemaakt.
- portfolio/dossier	Weergave van de bereikte competenties en de in het kader van de competentieontwikkeling ondernomen activiteiten en de resultaten daarvan (producten en/of oordelen). Het geheel geeft een indruk hoe de student zich als junior-ingenieur aan het ontwikkelen is.

7.2 De examencommissie

7.2.1 De WB-examencommissie bestaat uit de WB-leden van het CTW-managementteam (zie bijlage 8).
De krachtens art. 7.12 lid 4 WHW door de decaan ingestelde WB-examencommissie is opgedeeld in een afzonderlijke Propedeuse-examencommissie (zie 7.2.3), een commissie voor het D1-programma (D1-commissie, zie 7.2.4), een commissie voor het D2-programma (D2 -commissie, zie 7.2.5) en een Doctoraalexamencommissie (zie 7.2.6).

7.2.2 De uitvoerende taken van de WB-examencommissie zijn gedelegeerd aan het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie.
Als dagelijks bestuur van de WB-examencommissie fungeren de decaan en de opleidingsdirecteur, hierbij ondersteund door het hoofd Bureau Onderwijszaken.

7.2.3 Voor de samenstelling van de Propedeuse-examencommissie wordt verwezen naar bijlage 8.
De overige P-docenten en één der studentendecanen van het Bureau Studentendecanen (BSD) zijn gerechtigd de vergadering van de examencommissie bij te wonen als toehoorder.
De leden van de P-examencommissie zijn stemgerechtigd.
Per commissielid kan niet meer dan één stem worden uitgebracht.

7.2.4 Voor de samenstelling van de D1-commissie wordt verwezen naar bijlage 8.
De overige D1-docenten en één der studentendecanen (BSD) zijn gerechtigd de vergadering van de D1-commissie bij te wonen als toehoorder.
De leden van de D1-commissie zijn stemgerechtigd.
Per commissielid kan niet meer dan één stem worden uitgebracht.

7.2.5 Voor de samenstelling van de D2-commissie wordt verwezen naar bijlage 8.
De overige D2-docenten en één der studentendecanen (BSD) zijn gerechtigd de vergadering van de D2-commissie bij te wonen als toehoorder.
De leden van de D2-commissie zijn stemgerechtigd.
Per commissielid kan niet meer dan één stem worden uitgebracht.

7.2.6 Samenstelling doctoraalexamencommissie

A. De doctoraalexamencommissie bestaat uit tenminste drie examenbevoegde leden:
   a. één van de hoogleraren van de betreffende vakgroep is voorzitter van de doctoraalexamencommissie.
      Indien blijkt dat er geen hoogleraar beschikbaar is, kan de vakgroepvoorzitter een ander lid van de wetenschappelijke staf van de vakgroep tot voorzitter kiezen. Per examenzitting stelt hij de opleidingsdirecteur van dit besluit schriftelijk (e-mail) in kennis;
   b. minstens één lid is afkomstig uit de vaste wetenschappelijke staf van de UT buiten de vakgroep, leerstoel of sectie waar de student afstudeert;
B. Examenbevoegd zijn:
   a. leden van de vaste wetenschappelijke staf van de UT;
   b. leden van het tijdelijk wetenschappelijk of overig personeel van de UT die de betreffende bevoegdheid hebben gekregen.

De opleidingsdirecteur zal jaarlijks in december alle WB-vakgroepen verzoeken een lijst van personen uit het tijdelijk wetenschappelijk personeel en overig personeel samen te stellen die naar het oordeel van het vakgroepbestuur examenbevoegdheid voor het doctoraalexamen zouden moeten hebben. De opleidingsdirecteur zal beslissen wie van de voorgedragen personeelsleden voor het komende kalenderjaar de examenbevoegdheid wordt verleend.
De voorzitter van de doctoraalexamencommissie kan anderen als deskundigen uitnodigen om als gast de examenzitting bij te wonen. Gasten hebben geen stemrecht.

7.2.7 Het hoofd van Bureau onderwijszaken WB treedt op als griffier/secretaris (niet-lid) van de afzonderlijke WB-examencommissies.

7.2.8 De vergaderingen van de examencommissies zijn besloten.

7.2.9 Indien een lid van een examencommissie verhinderd is een examenvergadering bij te wonen kan hij zich laten vervangen door een examenbevoegd lid (zie 7.2.6B). De vervanger dient zich vóór of bij de aanvang van de vergadering als zodanig bij de voorzitter te melden. De vervanger heeft het stemrecht van het lid dat hij vervangt, met dien verstande dat per persoon niet meer dan één stem kan worden uitgebracht.

7.3 Volgorde examens

7.3.1 Ontzegging deelname aan projecten of (praktische) oefeningen
Het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie kan voor aanvang van een trimester de deelname van studenten aan projecten of (praktische) oefeningen beperken tot die studenten die voldoende voortgang hebben geboekt in de aan het project of practicum voorafgaande studieonderdelen. Zie ook bijlage 4, punt 1.

7.3.2 Het D1-programma kan niet worden afgerond dan nadat het propedeutisch examen van de opleiding met goed gevolg is afgelegd, dan wel vrijstelling van het afleggen daarvan is verkregen. Zie art. 4.4.1b.

7.3.3 Het D2-programma kan niet worden afgerond dan nadat het D1-programma van de opleiding met goed gevolg is afgelegd, dan wel vrijstelling van het afleggen daarvan is verkregen. Zie art. 4.5.1b.

7.3.4 De D3-fase kan niet worden afgerond dan nadat het D2-programma van de opleiding met goed gevolg is afgelegd, dan wel vrijstelling van het afleggen daarvan is verkregen.

7.3.5 Met de uitvoering van de stage mag niet eerder worden begonnen, dan nadat van het D2/D3-vakkenpakket maximaal nog zes vakken openstaan, waaronder ten hoogste één D2-vak. In afwijking hiervan mag de student aan zijn stage beginnen als een door de afstudeermentor goedgekeurde studieplanning aantoont dat er anders ernstige studievertraging optreedt.
In bijzondere gevallen beslist de afstudeerdocent op basis van dit artikel.

7.3.6 Met de uitvoering van de doctoraalopdracht mag niet eerder begonnen worden dan nadat van het D3-vakkenpakket maximaal nog vijf vakken open staan. De vakgroep kan met betrekking tot de vereiste studievoortgang strengere eisen stellen.

7.3.7 Een student mag een doctoraalcolloquium slechts aanvragen indien hij maximaal twee vakken van het D3-programma nog niet heeft afgerond. De vakgroep kan omtrent dit onderwerp strengere regels opleggen.

7.3.8 Regeling bestuurlijke nevenactiviteiten en/of topsport.

a. De student die voldoet aan het onder c. en d. genoemde, en overweegt deel te gaan nemen aan erkende bestuurlijke nevenactiviteit(en) of de status van topsporter heeft , mag rekenen op ondersteuning van de opleiding.
b. De studievoortgang van de student moet op het moment van aanvraag redelijk tot goed zijn.
c. De nevenactiviteiten moeten van beperkte omvang en duur zijn.
d. De student dient hiertoe tijdig in overleg te treden met de betreffende onderwijscoördinator of mentor, waarbij onder andere de studieplanning en de planning van de nevenactiviteiten aan de orde komen. Eventuele regels voor toelating tot projecten zullen, ter voorkoming van onnodige studievertraging, naar bevind van zaken worden toegepast.
e. De daarbij gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd en na ondertekening door de coördinator en de student bij BOZ ingeleverd.

7.4 Tijdvakken, tijdstippen en frequentie van tentamens en examens (art. 7.13 lid 2 sub f, WHW)

7.4.1 Aan het begin van het studiejaar wordt een jaarrooster bekend gemaakt waarin de data van de schriftelijk af te nemen tentamens zijn opgenomen.

7.4.2 Bij de vaststelling van de tijdstippen van tentamens bedoeld in het eerste lid, wordt zo goed mogelijk getracht te voorkomen dat deze samenvallen, met uitzondering van de ‘snelle herkansingen’.

7.4.3 Ingeval een tentamen mondeling kan worden afgenomen, kunnen deze op een door de examinator dan wel examinatoren na overleg met de student te bepalen tijdstip worden afgenomen en wel, indien de student dit wenst, uiterlijk binnen één maand na de aanvraag (de vakantiemaanden niet meegerekend).

7.4.4 De Propedeuse-examencommissie vergadert tenminste twee maal per jaar en wel in juni/juli en september.
De D1- en D2-commissie vergadert tenminste één maal per jaar en wel in september.
De doctoraalexamens vinden in principe gedurende het gehele jaar plaats.

7.4.5 De tentamens van het propedeutisch examen en het D1- en D2-programma worden afgenomen in de volgorde zoals die bepaald wordt in het jaarrooster voor het Propedeutisch-, D1- en D2-onderwijs. De daaruit voortvloeiende volgorde van afleggen van examenonderdelen is voor de student niet verplichtend.

7.4.6 Voor elk van de onderdelen van het D3-examen die niet op een onderwijsrooster zijn vermeld, stelt de examinator die door de examencommissie is belast met het afnemen van het tentamen in een dergelijk examenonderdeel, zo veel mogelijk in overleg met de student(en), een tijdstip vast waarop het tentamen kan worden afgelegd.

7.4.7 De examenonderdelen voor de opleiding WB die als schriftelijk tentamen worden afgenomen, kunnen tenminste twee maal per cursusjaar worden afgelegd, eenmaal direct aansluitend aan de periode waarin het onderwijs in dat examenonderdeel werd aangeboden en éénmaal op een zodanig tijdstip dat een redelijke tussenruimte aanwezig is tussen twee opeenvolgende tentamengelegenheden.
Tentamens (mondeling en schriftelijk) in examenonderdelen waarvan het onderwijs niet elk studiejaar wordt aangeboden, kunnen op verzoek van een student elk studiejaar tenminste eenmaal worden afgelegd.

7.4.8 Iedere student heeft recht om ieder studieonderdeel van het betreffende studiejaar een keer af te sluiten, tenzij de student van deelname aan het betreffende onderwijs of examen wordt uitgesloten. De studievoortgang, de resultaten bij voorwaardelijke toetsen, de score op één van de meetellende onderdelen of het niet aanwezig zijn bij verplichte onderwijsactiviteiten of bij tentamens waarvoor men zich heeft ingeschreven, kunnen in uiterste geval redenen zijn om een student van (verdere) deelname uit te sluiten.

7.4.9 Het aantal keren dat aan een reguliere afsluiting van een examenonderdeel mag worden deelgenomen is vastgesteld op twee, tenzij anders vermeld. Wanneer de student aan meer dan twee pogingen wil deelnemen is toestemming nodig van het dagelijks bestuur van de examencommissie. De examencommissie kan in dit geval ook een andere tentamenvorm (mondeling; opdracht) voorschrijven.
Bij een door de opleidingsdirecteur goedgekeurde verandering van bestaande examenonderdelen of bij een ingrijpende verandering van de stof van het vak, heeft de student die ten minste één maal aan een tentamen van het betreffende vak vóór de wijziging heeft deelgenomen, het recht om op de eerste verroosterde gelegenheid van het aansluitende studiejaar het vak te herkansen in zijn oude vorm.

7.4.10 Voor elk van de examenonderdelen dat niet als tentamen wordt afgenomen, stelt de examinator die door de examencommissie is belast met het afnemen van dit examenonderdeel na overleg met de student een tijdstip vast waarop het examenonderdeel kan worden afgelegd. Dit kan betekenen dat examenonderdelen slechts eenmaal per studiejaar kunnen worden afgelegd.

7.4.11 In bijzondere gevallen kan de examencommissie of de betrokken examinator op verzoek van de student toestaan dat wordt afgeweken van de in art. 7.4.3 tot en met art. 7.4.5 vastgestelde tijdstippen.

7.4.12 Ten aanzien van een examenonderdeel dat betrekking heeft op een vak dat niet binnen de opleiding wordt onderwezen, is het omtrent volgorde en tijdvakken in de voor dat onderdeel geldende onderwijs- en examenregeling bepaalde van toepassing, behoudens een hiervan afwijkende beslissing van de betrokken examencommissie.

7.4.13 Speciale voorzieningen (art. 7.13 lid 2 sub i WHW)
Aan lichamelijk of zintuiglijk gehandicapte studenten wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een, zoveel mogelijk aan hun individuele handicap, aangepaste wijze af te leggen. De zonodig te verlenen faciliteiten bestaan uit een op de individuele situatie afgestemde vorm of duur van de tentamens, of het beschikbaar stellen van praktische hulpmiddelen. De student dient hiertoe bij aanvang van de studie of begin van de handicap een schriftelijk (e-mail) verzoek in bij BOZ. De opleidingsdirecteur wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen. De student wordt hiervan schriftelijk in kennis gesteld.

7.5 Afnemen van examens en examenonderdelen / **Examinatoren** (art. 7.10 en 7.12 lid 3 WHW)

7.5.1 Elk examenonderdeel omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student alsmede de beoordeling van de resultaten van dat onderzoek.

7.5.2 In elk van de examenonderdelen wordt het onderzoek verricht en wordt het resultaat daarvan beoordeeld door één of meer examinatoren.

7.5.3 Ingeval in hetzelfde examenonderdeel al dan niet terzelfder tijd door meer dan één examinator het onderzoek wordt verricht en het resultaat daarvan wordt beoordeeld, ziet de betrokken examencommissie erop toe, dat de examinatoren beoordelen aan de hand van dezelfde normen. Zo nodig wijst zij een voor het tentamineren eerstverantwoordelijke examinator aan.

7.5.4 De vaststelling of is voldaan aan de voorwaarden voor het afleggen van het examen dan wel van één of meer onderdelen daarvan, geschiedt door de betrokken examencommissie of examinator, die de uitvoering kan delegeren aan BOZ.

7.6 Vrijstellingen van examenonderdelen (art. 7.13 lid 2 sub n, WHW)

7.6.1 Op grond van elders met voldoende resultaat afgelegde tentamens kan vrijstelling worden verkregen van onderdelen van een examen. Het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie beslist over het verlenen van vrijstellingen nadat zij advies van de betrokken docenten heeft ingewonnen.
De vrijstellingen van examenonderdelen in deze paragraaf genoemd worden schriftelijk vastgelegd in een besluit, opgesteld door een daartoe door het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie bevoegde overstapcoördinator.

7.6.2 Een verzoek tot vrijstelling van de verplichting tot het afleggen van examenonderdelen, dan wel van het deelnemen aan (praktische) oefeningen (zie 4.8) op grond van het bepaalde bij of krachtens de wet, wordt ingediend bij het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie via BOZ.

7.6.3 Het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie beslist, gehoord de betrokken examinator(en) dan wel een daartoe ingestelde commissie, binnen één maand na ontvangst van het verzoek.

7.6.4 De student krijgt gelegenheid te worden gehoord alvorens het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie besluit tot het geheel of gedeeltelijk niet verlenen van de vrijstelling.

7.6.5 Indien de examinandus bij of krachtens de wet reeds recht heeft op vrijstelling voor één of meer examenonderdelen deelt hij dat mee aan BOZ, onder overlegging van de daarop betrekking hebbende bewijsstukken.

7.6.6 Studenten met een al dan niet afgeronde HTS-werktuigbouwkunde vooropleiding kunnen vrijgesteld worden van onderdelen van de WB-opleiding voor het Propedeutisch examen, D1-, D2- en Doctoraalexamen.

7.6.7 Studenten met een afwijkende al dan niet afgeronde vooropleiding, bijvoorbeeld een vierjarige technische KIM (Koninklijk Instituut voor de Marine) opleiding kunnen worden toegelaten tot het doctoraal examen onder (gedeeltelijke) vrijstelling voor het Propedeutisch examen, D1- en D2-programma.
De afstudeerdocent stelt in overleg met de student en eventueel een externe opleidingsinstantie een studieprogramma op voor het doctoraalexamen, dat ter goedkeuring wordt gelegd bij het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie.

7.6.8 Studenten van de TU-Delft of TU-Eindhoven die in het bezit zijn van het propedeutisch respectievelijk tweedejaarsdiploma Werktuigbouwkunde van die universiteit, worden vrijgesteld van het Propedeutisch examen respectievelijk het geheel of gedeeltelijke D1-programma van onze opleiding.

7.6.9 Studenten, zijnde 'overstappers' van andere opleidingen van de UT, kunnen voor examenonderdelen worden vrijgesteld op grond van reeds afgeronde studieonderdelen bij die opleiding. De door de opleidingsdirecteur hiertoe bevoegde overstapcoördinator van de opleiding WB bepaalt de vrijstellingen. In het kader van de flexibele propedeuse worden binnen andere technische opleidingen behaalde studiepunten uit het 1.1-trimester overgenomen door de opleiding WB. BOZ wordt hiervan per omgaande schriftelijk (e-mail) in kennis gesteld, deze zal de vrijstellingen registreren.

7.7 Mondelinge tentamens (art. 7.13 lid 2 sub h, WHW)

7.7.1 De examinator kan de examenvorm zelf bepalen binnen de kaders die zijn vastgesteld.

7.7.2 Het mondeling afnemen van tentamens is niet openbaar, tenzij de betrokken examencommissie of examinator in bijzondere gevallen anders heeft bepaald.

7.7.3 Projecttentamens:

a. Het projecttentamen wordt afgenomen door de tutor van de desbetreffende groep en/of een andere examinator.
b. De duur van het projecttentamen is minstens één dagdeel.
c. Alle projectgroepleden zijn in principe tijdens de presentatie van het project en de ondervraging aanwezig.
Een student, verhinderd door ziekte, moet dit binnen 24 uur bij BOZ melden.
In de week na de projecttentamens zal deelname aan een inhaaltentamen voor hem mogelijk zijn, rekening houdend met een eventuele vakantieperiode.
Bij langdurige ziekte, zal een schriftelijke verklaring van een arts of specialist, dan wel studentenpsycholoog moeten worden overlegd. Op grond hiervan beslist de opleidingsdirecteur over de mogelijkheid tot het afleggen van een inhaaltentamen.
d. Het in bijlage 6, punt 6 genoemde is hierop van toepassing.
e. Het projecttentamen is niet openbaar. Leden van het dagelijks bestuur van de betreffende examencommissie zijn gerechtigd een mondelinge tentamenzitting bij te wonen.
f. Per project kunnen nog verdere regels worden bepaald, dit wordt in de loop van het project schriftelijk (e-mail) bekend gemaakt door de projectcoördinator(en).

7.8 De vragen en opgaven

7.8.1 De vragen en opgaven van een tentamen gaan de bronnen waaraan de stof is ontleend en het op de hoorcolleges behandelde, niet te buiten. Deze bronnen worden voor het begin van het onderwijs, dat gegeven wordt ter voorbereiding op het desbetreffende tentamen, in hoofdlijnen bekend gemaakt. Uiterlijk één maand voor het afnemen van het tentamen moet de definitieve omvang van de stof schriftelijk bekend gemaakt zijn.

7.8.2 In het jaarrooster wordt bekend gemaakt op welke tijdstippen de schriftelijke tentamens kunnen worden afgelegd (zie 7.9.1).

7.8.3 Het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie draagt er zorg voor dat de studenten tijdig inzicht kunnen krijgen in de omvang en zwaarte van de eisen die bij de tentamens worden gesteld. Bij een schriftelijk tentamen krijgen de studenten ruimschoots voorafgaande aan het tentamen een concreet inzicht in de te verwachten moeilijkheidsgraad en accenten van het tentamen.

7.9 Aanmelding voor examens en examenonderdelen / **Orde tijdens tentamens** (art. 7.12 WHW)

7.9.1 De aanmelding voor examens en tentamens

a. Voor schriftelijke tentamens dient men zich aan te melden.
Op het jaarrooster staat vermeld tot op welke dag intekening voor de tentamens van ieder afzonderlijk trimester nog mogelijk is. Intekening voor tentamens dient, rekening houdende met de in de vorige volzin bedoelde data, te geschieden door middel van het 'Tentamen Aanmeld Systeem Twente' **TAST** (via internet *http://www.utwente.nl/tast*), tenzij anders wordt meegedeeld.
Indien men zich niet vóór het sluiten van de inschrijvingstermijn op genoemde wijze heeft aangemeld, vervalt het recht op deelname aan de desbetreffende zitting.
Ook als deelname alsnog wordt toegestaan door betreffende surveillant, heeft men niet automatisch recht op het doen beoordelen van het ingeleverde werk.
b. Voor het doctoraalexamen dient men zich aan te melden. De aanmelding geschiedt bij BOZ. Nadere regelingen hiervoor worden jaarlijks bekend gemaakt (zie bijlage 5).
c. Voor de minors dient men zich aan te melden via het Minor Aanmeld Systeem Twente (MAST); halverwege het derde trimester moet de minorkeuze zijn vastgelegd (zie ook via internet *http://www.dinkel.utwente.nl/major-minor/*).
d. Een student die zich heeft aangemeld voor het tentamen en zonder geldige reden niet verschijnt, kan worden uitgesloten van deelname aan de eerstvolgende tentamenzitting van het betreffende studieonderdeel.

7.9.2 De orde tijdens een tentamen

a. Ten behoeve van de schriftelijke tentaminering worden één of meer surveillanten aangewezen die er op toezien dat het afnemen van het tentamen in goede orde verloopt. De student dient op de aangegeven plaats aan het tentamen deel te nemen.
b. De student kan slechts aan een tentamen deelnemen indien hij zich desgevraagd kan legitimeren met een bewijs van inschrijving als student of anderszins.
c. De student wordt geacht aan een schriftelijk tentamen deel te nemen, zodra hij de tentamenopgaven in ontvangst heeft genomen.
d. De student is in verband met de rust tijdens de zitting verplicht vóór aanvang van de zitting aanwezig te zijn. Bij te laat komen kan de surveillant, indien de situatie het verloop van de zitting verstoort, hem de deelname aan het schriftelijk tentamen ontzeggen. Hiervan wordt door de surveillant proces-verbaal opgemaakt.
e. Overkleding en tassen blijven zo veel mogelijk buiten de zaal of voor in de zaal op een daarvoor aangewezen plek, dit ter beoordeling van de surveillant.
f. Het bij zich hebben van communicatieapparatuur is niet toegestaan.
g. Schrijfmiddelen zijn toegestaan, de docent kan aangeven welke andere hulpmiddelen zijn toegestaan, bijvoorbeeld dictaat, boek, zakrekenmachine, etc.
h. Toiletbezoek vergt de toestemming van de surveillant, studiemateriaal en overige (draagbare) studiehulpmiddelen dienen in de tentamenzaal achtergelaten te worden.
i. De student die aan punt c. heeft voldaan dient na afloop het gemaakte tentamenwerk in te leveren bij de surveillant.
j. Een student die voortijdig de tentamenzitting wil beëindigen, dient dit te melden bij de surveillant. Hij dient het tentamenwerk daarbij in te leveren, ook als men geen aanvang met de opgaven heeft gemaakt.
k. Aanwijzingen van de surveillant dienen stipt te worden opgevolgd.

7.10 Fraude (art. 7.12 lid 4 WHW)

7.10.1 Onder fraude wordt verstaan:

1. Het bij examens en examenonderdelen gebruik maken van meer of andere hulpmiddelen dan die waarvan de docent vóór het examen of examenonderdeel schriftelijk heeft bekendgemaakt dat ze waren toegestaan.
2. Het bij examens en examenonderdelen gebruik maken van hulpmiddelen of hulp waarvan de student wist of behoorde te weten dat zij niet waren toegestaan. Onder de in de vorige zin bedoelde hulp of hulpmiddelen vallen in ieder geval:
   a. Spieken, al dan niet:
      - met behulp van spiekbriefjes, (draagbare) studiehulpmiddelen, met behulp van communicatieapparatuur;
      - door af te kijken of af te laten kijken bij tentamens;
      - door tijdens de uren dat een tentamen wordt afgenomen, en terwijl het werk nog niet is ingeleverd, in contact te treden met anderen, betreffende de tentamenstof, anders dan met het tentaminerend personeel.
      - door gebruikmaking van delen van werkstukken of uitgewerkte opgaven van anderen.
   b. Valsheid in geschrifte, o.a. het doen van een tentamen onder valse naam.
3. Gedrag van studenten waarvan de docent vóór het afnemen van het examen of examenonderdeel schriftelijk heeft bekendgemaakt dat hij het als frauduleus beschouwt en waarbij hij heeft aangegeven welke maatregelen hij zal opleggen bij vaststelling van dit gedrag.
4. Plagiaat.

7.10.2 Bij constateren van (een vermoeden van) fraude, stelt de verantwoordelijke docent de betrokken student en het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie hiervan schriftelijk (e-mail) in kennis, onder vermelding van de maatregel(en) die de docent de student zal opleggen.

7.10.3 De docent neemt ten aanzien van de betrokken student de volgende maatregel(en):
a. Beoordeling van het gehele examenonderdeel met het cijfer **1** (één).
   Dit geldt ook bij fraude bij een gedeelte van een examenonderdeel.
b. De docent kan besluiten de student daarnaast uit te sluiten voor één of meer vastgestelde reguliere beoordelingsmomenten voor het betreffende examenonderdeel volgend op de datum waarop de fraude is gepleegd.
   In dit geval moet de student de gelegenheid krijgen binnen 12 maanden na het opleggen van de maatregel of maatregelen, het examenonderdeel opnieuw af te leggen.
c. De docent kan voor de betrokken student een afwijkende beoordelingsvorm van het betreffende examenonderdeel vaststellen.

7.10.4 Op grond van art. 7.10.2 is het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie gerechtigd de student aanvullende maatregelen op te leggen.
a. Zij kan de student wegens fraude voor ten hoogste één jaar uitsluiten van deelname aan het desbetreffende examenonderdeel.
b. Indien het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie vaststelt dat er sprake was van beraamde fraude kan zij de betrokken student(en) voor maximaal één jaar uitsluiten van deelname aan in het uiterste geval alle tentamens.
c. Een examenonderdeel waarbij op enige wijze fraude is vastgesteld mag tijdens de periode van uitsluiting niet vervangen worden door een ander examenonderdeel.

7.10.5 Voor wat betreft bezwaar en beroep tegen een beslissing die in het kader van de art. 7.10.3 en 7.10.4 zijn genomen, is art. 8.7 van toepassing.

8. UITSLAGEN

8.1 Verklaring waaruit de uitslag blijkt (art. 7.11 lid 1 WHW)

8.1.1 Nadat een tentamen is afgenomen, wordt door de examinator een daarop betrekking hebbende verklaring opgesteld, waaruit de uitslag blijkt. De verklaring wordt ondertekend door de examinator.

8.2 Beoordeling (art. 7.12 lid 4 WHW)

8.2.1 De beoordelingen worden doorgaans uitgedrukt in de vorm van één van de cijfers 1 tot en met 10. Aan de cijfers moet de volgende betekenis worden gehecht:

1: zeer slecht	6: voldoende
2: slecht	7: ruim voldoende
3: zeer onvoldoende	8: goed
4: onvoldoende	9: zeer goed
5: net niet voldoende	10: uitmuntend

Examenonderdelen kunnen met een 'G' (gedaan) beoordeeld worden indien naar het oordeel der examinator(en) een tenminste redelijke prestatie is geleverd. Op de cijferlijst wordt een <u>vrijstelling</u> aangegeven met 'V', een <u>onvoldoende</u> met 'O' en een <u>10</u> met 'T'.

8.2.2 Indien een student voor eenzelfde examenonderdeel meer dan één keer is beoordeeld, geldt de **laatste beoordeling**, tenzij de examencommissie bij hoge uitzondering anders beslist.

8.3 Vaststelling, bekendmaking en registratie uitslag examenonderdeel (art. 7.13 lid 2 sub k, WHW)

8.3.1 Direct na afloop van een mondeling tentamen wordt de beoordeling vastgesteld en aan de student bekend gemaakt.

8.3.2 Binnen 20 werkdagen (waarbij academische vakanties niet meetellen) na afloop van een schriftelijk tentamen, na het inleveren van een opdracht dan wel na afsluiting van een practicum, of uiterlijk één dag voor de examenvergadering of de indeling van de project-groepen indien deze binnen genoemde vier weken is gepland, wordt de beoordeling vastgesteld door de desbetreffende examen-commissie dan wel examinator. Wanneer er sprake is van een snelle herkansingsgelegenheid voor het betreffende studieonderdeel wordt de nakijktermijn zodanig ingekort dat de student zich redelijkerwijs kan voorbereiden op de herkansing.

8.3.3 Bij overschrijding van de in 8.3.2 genoemde termijn kan in het uiterste geval het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie de uitslag van een examenonderdeel (doen) vaststellen.

8.3.4 De uitslag van schriftelijke examenonderdelen, projecten en practica wordt schriftelijk (e-mail) en/of door middel van het 'Tentamen Opvraag Systeem Twente' **TOST** bekend gemaakt. In het geval de publicatie niet overeenstemt met de door de examinator ondertekende verklaring, geldt de laatstgenoemde.

8.3.5 Errata in overzichten
Indien in een cijferlijst of een overzicht m.b.t. het studieverloop van een student een vergissing is gemaakt, is zowel de opleiding als de student verplicht om dit, direct na de constatering ervan, aan de andere partij kenbaar te maken en mee te werken aan het ongedaan maken van de gemaakte vergissing. De door de opleiding gevoerde administratie strekt daarbij tot volledig bewijs, behoudens tegenbewijs. Als tegenbewijs geldt in elk geval het door de docent beoordeelde tentamenwerk.

8.3.6 BOZ draagt zorg voor de registratie van de beoordelingen en de uitslagen van de examens en examenonderdelen.

8.3.7 Over geregistreerde gegevens, met uitzondering van gegevens over uitgereikte getuigschriften, wordt aan anderen dan de geëxamineerde zonder zijn uitdrukkelijke toestemming geen mededeling gedaan behalve aan:
a. de deelnemers aan examenvergaderingen;
b. leden van examencommissies bij tussentijdse beoordelingsvergaderingen;
c. het Bureau studentendecanen;
d. het College van beroep voor de examens;
e. degenen die door de opleiding zijn belast met werkzaamheden m.b.t. aanvragen voor financiële ondersteuning van studenten,
f. mentoren en afstudeerdocenten;
g. de opleidingsonderwijskundigen;
h. de onderwijscoördinatoren;
i. het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie;
j. de stagecoördinator;
k. de Informatie Beheer Groep (IBG te Groningen)
l. het UT-mediair (alumnigegevens)

8.4 Geldigheidsduur van beoordelingen (art. 7.13 lid 2 sub g, WHW)

8.4.1 De resultaten van met goed gevolg afgelegde examenonderdelen zijn onbeperkt geldig. In afwijking hiervan kan het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie m.b.t. een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen.

8.4.2 De beoordelingen van onderdelen van het examen die niet met goed gevolg zijn afgelegd, zijn bij niet onderbroken inschrijving slechts geldig binnen de als student toegestane inschrijvingstermijn van betrokkene, vermeerderd met drie jaar.

8.4.3 In bijzondere gevallen kan het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie de geldigheidsduur van de beoordelingen genoemd in de vorige leden met een door haar vast te stellen termijn verlengen.

8.4.4 Afgifte doctoraaldiploma's van de 4-jarige WB-opleiding.
Doctoraaldiploma's van de 4-jarige WB-opleiding worden tot **uiterlijk 31 augustus 2007** afgegeven.

8.5 Inzagerecht (art. 7.13 lid 2 sub l, WHW)

8.5.1 Gedurende een termijn van vier maanden, die begint op de dag nadat aan de deelnemer aan een schriftelijk tentamen de uitslag is bekend gemaakt, kan de student op zijn verzoek inzage krijgen in zijn beoordeelde tentamenwerk. Indien de aard van het werk, zulks naar het oordeel van de examinator dit toelaat kan het werk na afloop van de genoemde termijn aan de student worden teruggegeven of kan de student op eigen kosten kopieën (doen) maken van zijn beoordeelde werk.
Ten aanzien van practicumverslagen is het gestelde met betrekking tot inzage van het eigen werk van overeenkomstige toepassing. De practicumleider bepaalt:
a. of de verslagen na de genoemde termijn van vier maanden aan de betrokken studenten teruggegeven kunnen worden en
b. of van de beoordeelde verslagen kopieën mogen worden gemaakt.

8.5.2 Gedurende een termijn van twee maanden, die begint op de dag dat voor een bepaald tentamen de uitslag is bekend gemaakt, kunnen belangstellenden kennis nemen van vragen en opdrachten, gesteld, respectievelijk gegeven in het kader van een schriftelijk afgenomen tentamen. De examinator bepaalt of de belangstellende in de gelegenheid wordt gesteld om op eigen kosten kopieën te (doen) maken van het desbetreffende materiaal.

8.5.3 De in lid 8.5.1 en 8.5.2 bedoelde inzage of kennisneming geschiedt op een door de examinator, in overleg met belanghebbende, te bepalen plaats en tijdstip.

8.5.4 Het door studenten geproduceerde, beoordeelde tentamenwerk dient onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie tenminste één jaar te worden bewaard. Indien voor het betreffende vak een examinator is benoemd, is deze hiervoor verantwoordelijk.

8.6 Nabespreking (art. 7.13 lid 2 sub m, WHW)

8.6.1 Onverminderd het bepaalde in art. 8.5 vindt er, indien de student daarom verzoekt, met de examinator een individuele nabespreking van het werk plaats. Dit verzoek moet gedaan worden binnen een periode van twee maanden nadat de uitslag van het tentamen is bekend gemaakt.

8.6.2 Indien een gezamenlijke nabespreking wordt georganiseerd, kan een student een verzoek als bedoeld in het vorige lid pas indienen, wanneer hij bij de gezamenlijke bespreking aanwezig is geweest en het desbetreffende verzoek motiveert.

8.6.3 De betrokken examencommissie dan wel examinator kan afwijkingen toestaan van het bepaalde in 8.6.1 en 8.6.2.

8.7 Verschil van mening / Beroepsrecht

8.7.1 Bij verschil van mening over een genomen beslissing met betrekking tot de WB-studie, dient de student bij een nabespreking met de betreffende medewerker tot overeenstemming te komen. Zie ook art. 12.2.4.

8.7.2 Indien de student hiertoe niet in de gelegenheid wordt gesteld of het gesprek niet tot een voor beide partijen bevredigende uitkomst leidt, kan men tegen de behandeling binnen twee weken schriftelijk (e-mail) beroep aantekenen bij het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie. Het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie zal hierover binnen drie weken een beslissing nemen en stelt betrokkenen hiervan in kennis.

8.7.3 Tegen beschikkingen van of behandeling door het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie dan wel van examinatoren staat beroep open bij het College van beroep voor de examens (art. 7.60 e.v. WHW). Dit beroep dient te worden aangetekend binnen vier weken na de beschikking respectievelijk behandeling, en wel bij de secretaris van het College van beroep.

8.7.4 **Het collectief recht van beklag van studenten** (art. 9.28 WHW)
Wijze van uitvoering:
a. Het collectief recht van beklag kan worden uitgeoefend ter zake van het niet of niet volledig dan wel in onvoldoende mate nakomen van de verplichtingen van de universiteit (i.c. opleiding) jegens studenten.
b. Het in het eerste lid bedoelde recht kan worden uitgeoefend door een groep studenten die voor dezelfde opleiding bij de Universiteit Twente zijn ingeschreven.
c. Genoemde groep studenten wijst uit haar midden één of meerdere woordvoerder(s) aan.
d. Het beklag wordt schriftelijk (e-mail) ingediend door of namens de onder c. genoemde woordvoerder(s) bij de opleidingsdirecteur. Het bevat een duidelijke omschrijving van de bezwaren en van hetgeen volgens de indieners moet gebeuren om deze bezwaren weg te nemen.
e. De opleidingsdirecteur bevestigt de woordvoerder(s) binnen zeven werkdagen na ontvangst van het klaagschrift en stelt de indieners hiervan in de gelegenheid om binnen een redelijke termijn hierop een toelichting te geven.
f. Binnen zes weken na ontvangst van het klaagschrift deelt de opleidingsdirecteur aan de woordvoerder(s) van de indieners schriftelijk (e-mail) en gemotiveerd mee of het beklag voor hem aanleiding is tot het treffen van maatregelen en, indien dit het geval is, welke maatregelen dit zijn.
g. Indien het beklag een aangelegenheid betreft die niet tot de bevoegdheid van de opleidingsdirecteur behoort, zendt de opleidingsdirecteur het beklag door aan het bevoegd orgaan of bevoegde functionaris. De opleidingsdirecteur deelt dit aan de woordvoerder(s) van de indieners van het klaagschrift mede. Het gestelde in e. en f. is van overeenkomstige toepassing.

9. EXAMENUITSLAG

9.1 Vaststelling van de uitslag van de examens (art. 7.10 lid 2 WHW)

9.1.1 Nadat alle onderdelen van een examen zijn afgenomen, kan de betrokken examencommissie, vaststellen of de student al of niet aan de in bijlage 6 vermelde voorwaarden voor slagen heeft voldaan.
Indien dit wel het geval is kan het dagelijks bestuur de student geslaagd verklaren en alle daaruit voortvloeiende handelingen (doen) verrichten.

9.1.2 Indien bovendien voldaan is aan de in bijlage 7 genoemde richtlijnen voor het toekennen van het predikaat "met lof", is het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie gemachtigd dit predikaat op het doctoraaldiploma te doen vermelden.

9.2 Getuigschriften en registratie (art. 7.11 WHW)

9.2.1 Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door het dagelijks bestuur van de WB- examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt ondertekend door de in bijlage 9 genoemde personen. De uitreiking geschiedt in het openbaar; in bijzondere gevallen kan de examencommissie hiervan afwijken.

9.2.2 De diploma's worden gedateerd met als vermelding van de plaats Enschede, met uitzondering van de Propedeuse-diploma's van studenten die in één jaar het propedeuse-examen hebben behaald aan de vestiging Friesland; daarop wordt als plaats Leeuwarden vermeld.

9.2.3 Aan alle geëxamineerden wordt een cijferlijst verstrekt waarop de uitslagen van de examenonderdelen zijn vermeld.

9.2.4 Op de achterzijde van het getuigschrift of op de cijferlijst worden de tot het examen behorende onderdelen vermeld. Daarenboven worden de extra onderdelen vermeld, mits deze aan het doctoraalvakkenpakket zijn toegevoegd na goedkeuring van de afstudeerdocent en opleidingsdirecteur. Deze onderdelen dienen met goed gevolg te zijn afgelegd.

9.2.5 Ingeval de geëxamineerde bij het afleggen van het doctoraal examen blijk heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid kan dit op het doctoraaldiploma worden vermeld met de woorden “met lof”.

10. KWALITEITSZORG
De opleidingsdirecteur is verantwoordelijk voor het ontwerpen en uitvoeren van een systematiek voor het evalueren van (de onderdelen van) de opleiding, in het bijzonder op de elementen kwaliteit en studeerbaarheid.
De kwaliteitszorg omvat in een jaarlijkse cyclus in ieder geval de uitvoering van de volgende activiteiten:

10.1 Evaluatie

10.1.1 De opleiding heeft een Evaluatiecommissie die over de kwaliteit van het onderwijs in het basisprogramma informatie verzamelt. De werkwijze is als volgt: In ieder periode wordt het project, en de samenhang alsmede enkele studieonderdelen onderworpen aan een systematische evaluatie. Deze evaluatie bestaat uit een algemene enquête en een verdere analyse. De Evaluatiecommissie rapporteert de uitkomsten periodiek aan de Opleidingscommissie, die de vertaling in het onderwijsbeleid bewaakt.

10.1.2 Gegevens over rendementen en doorstroming
Jaarlijks vervaardigt BOZ op basis van de FASIT-bestanden gestandaardiseerde overzichten over rendementen en doorstroming.

10.1.3 Functioneringsgesprekken.
Resultaten van de onder 10.1.2 genoemde activiteiten worden ter kennis gebracht aan de vakgroepvoorzitters, zodat zij deze aan de orde kunnen stellen in de jaarlijkse functioneringsgesprekken met elk van de medewerkers.

10.1.4 Onderwijskundige professionalisering
Nieuwe medewerkers worden gestimuleerd tot het volgen van een verzorgd initieel onderwijskundig traject. Daarnaast worden medewerkers in de gelegenheid gesteld om een of meer korte, meer specialistische, onderdelen van het cursusaanbod te volgen.

10.1.5 Onderwijsjaarverslag
Jaarlijks wordt door de opleidingsdirecteur middels een onderwijsjaarrapport aan de faculteitsdecaan en opleidingscommissie gerapporteerd over de toestand van het WB-onderwijs in het voorgaande cursusjaar.

10.1.6 Incidentele activiteiten
Indien nodig worden in aanvulling op bovengenoemde activiteiten verdergaande onderzoeken uitgevoerd (b.v. tijdbestedingsonderzoeken, enquêtes per studiefase, onderzoek onder alumni en werkgevers).

10.2 Onderwijsvisitatie
In 2000 heeft er een onderwijsvisitatie 'Werktuigbouwkunde' plaatsgevonden in opdracht van de VSNU. De aanbevelingen van de commissie zijn meegenomen bij de formulering van het nieuwe curriculum in de Bachelor/Masterstructuur.
De opleiding wordt waarschijnlijk in 2006 gevisiteerd/geaccrediteerd.

10.3 Keuzegids Hoger Onderwijs
Jaarlijks wordt in de Keuzegids Hoger Onderwijs een soort vergelijkend warenonderzoek gehouden met betrekking tot het Hoger Onderwijs. Dit vindt onder meer plaats op basis van visitatierapporten en een rondvraag onder studenten.

11. FACILITEITEN (ART. 7.59 LID 4 SUB A2 WHW)

11.1 Computervoorzieningen / Computerzalen

11.1.1 Voor WB-doctoraalstudenten die geen laptop via de faculteit hebben aangeschaft staan computers voor studiedoeleinden ter beschikking in een van de WB-computerzalen in o.a. de Toren van het CTW-gebouw. Wanneer er geen onderwijsactiviteiten zijn gepland, zijn de computers vrij beschikbaar. De studenten kunnen gebruik maken van de 'Helpdesk/notebookservice centre' bij vragen over software en/of storingen aan de computer.

11.1.2 Alle aan de onderwijsprojecten deelnemende studenten hebben als projectgroep de beschikking over een (eventueel met een andere groep te delen) ingerichte projectkamer.
Voor nadere regeling wat betreft aansprakelijkheid, onderhoud, vernieling, vergoeding, veiligheid, toegang tot de projectkamer en het CTW-gebouw, etc. wordt verwezen naar de oriëntatiebundel 'Studeren in projectonderwijs'.

11.1.3 **INTERNET** is voor studiedoeleinden binnen de opleiding voor WB-studenten vrij beschikbaar (zie art. 11.1.6).

11.1.4 Iedere student heeft een eigen e-mailadres dat hem aan het begin van de UT-studie wordt toegekend.

11.1.5 Kopieer- en printfaciliteiten zijn binnen de opleiding voor WB-studenten beschikbaar.

11.1.6 Misbruik van of schade aan UT-faciliteiten (gebruik van de computer- en netwerkvoorzieningen voor niet-studiedoeleinden) of misdragingen kunnen, in aanvulling op de vergoeding van de schade, het managementteam aanleiding geven de student tijdelijk uit te sluiten van deelname aan het onderwijs en de examens.

11.2 Bibliotheek
De Centrale Bibliotheek (in de Vrijhof) is ruim voorzien van voor de opleiding Werktuigbouwkunde relevante boeken en tijdschriften. Daarnaast is er in de ruimte van de studievereniging 'Isaac Newton' enig studiemateriaal beschikbaar t.b.v. de practica en projecten. Ten aanzien van kwantiteit, uitleentijd, beboeting wordt verwezen naar de daarvoor geldende regeling.

11.3 Kantine
De kantine bevindt zich in het centrum van het CTW-gebouw.
Men dient zich te houden aan de huishoudelijke regels, o.a. het tijdig terugbrengen van serviesgoed.
De kantine maakt deel uit van het Educafé van het CTW-gebouw en is buiten de lunchtijd geschikt voor zelfstudie en groepsoverleg.

11.4 Studieruimten

11.4.1 Studieruimte in de vorm van het Educafé is binnen het CTW-gebouw voor WB-studenten beschikbaar.

11.4.2 Vergaderruimten ten behoeve van WB-studenten zijn binnen de opleiding beschikbaar. Men dient een ruimte via de Servicedesc CTW, tel.: 2500, e-mail: ctw-servicedesk@fb.utwente.nl aan te vragen.

12. SLOT- EN INVOERINGSBEPALINGEN

12.1 Beoordeling en vaststellen van deze regeling

12.1.1 De decaan stelt, gehoord de Faculteitsraad (FR-CTW) en de opleidingscommissie (OLC) deze regeling vast.

12.1.2 De decaan en opleidingscommissie beoordelen regelmatig deze regeling op de uitvoering en haar werking.

12.2 Wijziging van deze regeling

12.2.1 Wijzigingen van deze regeling worden door de decaan bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

12.2.2 Wijzigingen die van toepassing zijn op het lopende studiejaar kunnen alleen worden aangebracht indien de belangen van studenten hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

12.2.3 Wijzigingen kunnen niet ten nadele van de student van invloed zijn:
- op de in artikelen 4.2, 4.4, 4.5 en 4.6 vastgestelde examenonderdelen;
- op enige andere beslissing, welke krachtens deze regeling door het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie is genomen ten aanzien van de student.

12.2.4 In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie. Dit is eveneens het geval bij (vermeende) onduidelijkheden, inconsistenties, interpretatieverschillen en/of (schijnbaar) conflicterende teksten.
Ook in gevallen waarin dit reglement wel voorziet, kan in bijzondere gevallen het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie anders beslissen, mits niet ten nadele van de student. Zij stelt de betrokken examinator, examencommissie en/of student van deze beslissing op de hoogte.

12.3 Bijlagen

12.3.1 De in de voorafgaande artikelen genoemde bijlagen maken integraal deel uit van deze regeling.

12.4 Bekendmaking

12.4.1 De opleidingsdirecteur zorgt voor bekendmaking van deze regeling en van wijzigingen daarvan, die later mochten zijn vastgesteld. In ieder geval worden deze voor belangstellenden via Internet en bij BOZ verkrijgbaar gesteld.

12.5 Slotbepalingen

12.5.1 Deze regeling treedt in werking op 1 september 2003.

12.5.2 Deze regeling kan worden aangehaald als "Onderwijs- en Examen Regeling Werktuigbouwkunde".
Aldus vastgesteld door de decaan van de faculteit CTW op 17 juni 2003.

BIJLAGE 1
Het propedeutisch examen
Zie betreffende P-vakkenpakket in het Studentenstatuut van de overeenkomstige generatie.

BIJLAGE 2
Het tweedejaars programma
Zie betreffende D1-vakkenpakket in het Studentenstatuut van de overeenkomstige generatie.

BIJLAGE 3
Het derdejaars programma
Zie betreffende D2-vakkenpakket in het Studentenstatuut van de overeenkomstige generatie.

BIJLAGE 4

1. Normen ten aanzien van de studievoortgang:
Zie betreffende 'Normen ten aanzien van de studievoortgang' in het Studentenstatuut van de overeenkomstige generatie.

2. Normen met betrekking tot de allocatie
Het verzoek tot allocatie wordt slechts in behandeling genomen als de student:
a. het propedeutisch examen heeft behaald, dan wel vrijstelling hiervan heeft verkregen;
b. totaal 80 SP heeft behaald per 1 mei van dat jaar.
Zie verder onder bijlage 4, punt 3.

3. Allocatieregeling WB-studenten – vakgroepen/onderwijsstromen
In de laatste twee jaren van de opleiding Werktuigbouwkunde wordt het onderwijsprogramma bepaald door de vakgroep waarin de student de doctoraalopdracht uitvoert. Hiertoe dienen de studenten aan het einde van het eerste deel van de studie (zie allocatienorm) te worden gealloceerd bij één van de vakgroepen van de opleiding. Ter voorbereiding neemt de student deel aan (enkele van) de, in het 2.2- trimester gegeven, vakgroepvoorlichtingen.

Deze allocatieregeling behelst de regelen volgens welke deze vakgroepallocatie verloopt.
a. Allocatie geschiedt op verzoek van de student;
b. De student voldoet aan het in bijlage 4, punt 2 gestelde;
c. In het verzoek om allocatie geven de studenten hun voorkeur voor een vakgroep en eventueel een onderwijsstroom aan;
d. Eén maal per jaar in mei/juni vindt onder verantwoordelijkheid van de opleidingsdirecteur een allocatieronde plaats;
e. De opleidingsdirecteur stelt de beschikbare ruimte voor nieuwe allocaties per vakgroep vast;
f. Indien voor een vakgroep de vraag naar allocatie de beschikbare ruimte overtreft, wordt in het uiterste geval door loting bepaald welke studenten bij de vakgroep worden ingeschreven;
g. Studenten die door loting niet geplaatst kunnen worden bij de vakgroep van hun keuze kunnen de opleidingsdirecteur verzoeken te worden gealloceerd bij een andere vakgroep waarbij nog ruimte voor nieuwe inschrijvingen aanwezig is, of kunnen zij hun allocatie een periode uitstellen;
h. Studenten die hun allocatie willen wijzigen, kunnen dit slechts doen door bij de opleidingsdirecteur een verzoek in te dienen om hen bij de eerst volgende allocatieronde te heralloceren;
i. Tussentijdse allocaties of herallocaties zijn slechts mogelijk bij zeer uitzonderlijke omstandigheden. Dit ter beoordeling van de opleidingsdirecteur;
j. De allocatieprocedure wordt tijdig via een onderwijsmededeling bekend gemaakt;
k. De allocatie student-vakgroep/onderwijsstroom behoeft de schriftelijke goedkeuring van de opleidingsdirecteur. Studenten die het verzoek tot allocatie hebben ingediend worden schriftelijk van de plaatsing of afwijzing in kennis gesteld;
l. De gealloceerde studenten nemen vervolgens contact op met de (secretaresse van de) toegewezen vakgroep en stellen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 1 oktober, in overleg met de vakgroepvoorzitter of -begeleider het door BOZ meegezonden 'D3-studieprogramma' vast, zie ook art. 4.6.3;
m. Niet gealloceerde studenten kunnen D3-onderwijs volgen op eigen risico, d.w.z. dat zij daaraan geen rechten kunnen ontlenen om later bij een bepaalde vakgroep/onderwijsstroom te worden ingedeeld of de gevolgde vakken als keuzevakken in een vakgroeppakket te kunnen opnemen;
In twijfelgevallen beslist de decaan met inachtneming van bovenvermelde uitgangspunten.

4. Regeling 'Garantiebeurzen eerstejaars studenten'.
Deze UT regeling is in het leven geroepen als een soort 'niet goed, geld terug' -garantie, en biedt alle eerstejaars UT-studenten de mogelijkheid om, indien de studie niet bevalt, voor 1 februari met de studie te stoppen en over te stappen naar een andere studie in het hoger onderwijs. De UT vergoedt dan, onder bepaalde voorwaarden, de verbruikte studiefinanciering en de kosten van de OV-kaart. Op deze wijze kunnen aspirant-studenten zonder veel risico gemotiveerd kiezen voor de studie die ze graag willen doen.
Voor nadere informatie hierover zie:
- het UT Studentenstatuut instellingsspecifiek deel, art. 5.7;
- de Regeling Garantiebeurzen UT;
- voor meer specifieke informatie over de regeling en het aanvragen ervan wordt verwezen naar het Bureau studentendecanen in de Vrijhof.

Om voor de regeling in aanmerking te komen moet de WB-student kunnen aantonen dat hij zich de eerste vijf maanden voldoende heeft ingespannen voor de opleiding WB.
De bedoelde inspanningsverplichtingen zijn:
a. het hebben gevolgd van de colleges, werkgroepen en practica;
b. het hebben gevoerd van minimaal één studievoortgangsgesprek met de mentor;
c. het hebben deelgenomen aan de tentamens van het 1e trimester;
d. het, binnen 5 maanden na aanvang van de WB-studie, hebben behaald van een voldoende voor het 'Project A'-tentamen.

BIJLAGE 5

Procedure Doctoraalexamen/colloquium en diploma-uitreiking:
Door de opleiding kan tot uitreiking van het doctoraaldiploma worden overgegaan indien de student aan de volgende voorwaarden heeft voldaan:

1. De student neemt ruim voor het afstuderen contact op met de afstudeerdocent voor het vaststellen van de examencommissie, -datum en -zaal (indien gebruikelijk via de vakgroepsecretaresse), zie hiervoor ook de Afstudeerhandleiding WB en/of de betreffende afstudeerregelingen binnen de vakgroep;
2. De student zorgt er zelf voor dat vier weken (20 werkdagen) voor zijn D-examen het aanvraagformulier D-uitreiking en het door de afstudeerdocent getekende colloquiumformulier bij BOZ zijn ingeleverd;
3. BOZ stuurt daarop een e-mail met de studiegegevens van nog niet afgesloten studiefase(n) naar de student en c.c. naar de afstudeerdocent met verzoek binnen een week deze gegevens te controleren en zonodig op te schonen (vakken ruilen, af- en/of opvoeren). Dit laatste dient de student, d.m.v. het 'D-vakkenpakket wijzigingsformulier' en mede ondertekend door de afstudeerdocent, bij BOZ in te leveren;
4. Direct na deze periode controleert BOZ alle studiegegevens en de eventueel ingeleverde wijzigingsvoorstellen;
5. Van alle vakken, met uitzondering van het D-examen, moeten de cijfers drie weken vóór het D-examen bij BOZ ingeleverd zijn;
6. Als daarna aan alle slaagvoorwaarden zijn voldaan meldt BOZ de student bij CSA aan (dat moet twee weken voor het examen schriftelijk door BOZ zijn gedaan);
7. De student zorgt er voor dat hij ten tijde van de laatste verrichting ingeschreven staat aan de opleiding van deze universiteit
8. CSA controleert of de student aan alle wettelijke (inschrijf)-verplichtingen heeft voldaan;
9. BOZ gaat één maal per week op de dinsdag vóór de examens van de daarop volgende week naar CSA om tegelijk alle betreffende diploma's af te laten stempelen en registreren;
10. De student levert circa een week voor het examen het D-verslag in digitale vorm bij BOZ in op CD-rom of per e-mail (Word- of PDF-format);
11. Als aan bovengenoemde regels is voldaan wordt het D-examen afgenomen en bij goed gevolg kan in principe de student aansluitend het diploma, dat door de decaan en de afstudeerdocent is getekend, ondertekenen en in ontvangst nemen. Hierbij wordt tevens een Engelstalig supplement van het diploma uitgereikt.
    In uitzondering, zoals door grote aantallen afgestudeerden of vakanties de maanden juli en augustus, kan BOZ in sommige gevallen niet in staat zijn om tijdig het diploma af te kunnen geven voor uitreiking aansluitend aan het colloquium. Het diploma kan dan in ontvangst worden genomen zoals onder punt 13 staat vermeld.
12. De cijferlijsten (Nederlands en Engels) worden door BOZ zo spoedig mogelijk, nadat het eindcijfer van het D-examen aan BOZ is doorgegeven en verwerkt, nagezonden.
13. Als, **bij hoge uitzondering**, niet aan punt 5 is voldaan, kan men slechts met toestemming van de opleidingsdirecteur toch het D-examen afleggen. Indien dit met goed gevolg is afgerond, kan men later het diploma, supplement en bijbehorende cijferlijsten bij BOZ persoonlijk in ontvangst nemen. Het diploma wordt in dat geval vooraf door de decaan en opleidingsdirecteur ondertekend.

Alle hiervoor genoemde formulieren zijn bij BOZ of van het internet te halen:
http://www.wb.utwente.nl/onderwijs/studieinformatieIRopleiding/formulieren/wijzigingsformulierDoctoraalprogramma.htm
http://www.wb.utwente.nl/onderwijs/studieinformatieIRopleiding/formulieren/aanmeldingsformulierDuitreiking.htm

BIJLAGE 6

Beoordelingsregelingen:

1. De beoordeling van het propedeutisch examen

a. Aan elk van de onderdelen van het propedeutisch examen wordt als beoordelingsuitslag een geheel cijfer, 'vrijstelling' (V), ‘onvoldoende’ (O) of 'gedaan' (G) toegekend.
b. Beoordeling V, G of een cijfer 6 of hoger geeft vrijstelling voor het betreffende examenonderdeel.
c. Besluiten door de P-examenvergadering kunnen alleen genomen worden indien tenminste 4 leden van de P-examencommissie aanwezig zijn (zie Bijlage 8).
d. De student is reglementair geslaagd indien alle vakken, practica en projecten (zie bijlage 6, punt 6) met een beoordeling zijn afgerond en op de cijferlijst geen ‘onvoldoende’ (O), cijfer 5 of lager voorkomt.
e. Indien niet aan de voorwaarden voor reglementair slagen is voldaan kan de P-examenvergadering toch besluiten tot de uitslag geslaagd indien het totale cijferbeeld, studiesnelheid en/of bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, zie ook art. 4.2.1.
f. De uitslag van dat examen wordt vastgesteld bij meerderheid van stemmen. Staken de stemmen, dan is de student afgewezen.

2. De beoordeling van het D1-programma

a. Aan elk van de onderdelen van het D1-programma wordt als beoordelingsuitslag een geheel cijfer, 'vrijstelling' (V), ‘onvoldoende’ (O) of 'gedaan' (G) toegekend.
b. Beoordeling V, G of een cijfer 6 of hoger geeft vrijstelling voor het betreffende examenonderdeel.
c. Besluiten door de D1-vergadering kunnen alleen genomen worden indien tenminste 4 leden van de D1-vergadering aanwezig zijn (zie Bijlage 8).
d. De student komt reglementair in aanmerking voor de D1-verklaring indien alle D1-vakken, practica en projecten (zie bijlage 6, punt 6) met een beoordeling zijn afgerond en op de cijferlijst geen ‘onvoldoende’ (O), cijfer 5 of lager voorkomt en voldaan is aan art. 7.3.2, 1e zin.
e. Indien niet aan de voorwaarden voor reglementair slagen is voldaan kan de D1-vergadering toch besluiten tot de uitslag geslaagd indien het totale cijferbeeld, studiesnelheid en/of bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven.
f. De uitslag van dat examen wordt vastgesteld bij meerderheid van stemmen. Staken de stemmen, dan is de student afgewezen.

3. De beoordeling van het D2-programma

a. Aan elk van de onderdelen van het D2-programma wordt als beoordelingsuitslag een geheel cijfer, 'vrijstelling' (V), 'onvoldoende' (O) of 'gedaan' (G) toegekend.
b. Beoordeling V, G of een cijfer 6 of hoger geeft vrijstelling voor het betreffende examenonderdeel.
c. Besluiten door de D2-vergadering kunnen alleen genomen worden indien tenminste 4 leden van de D2-vergadering aanwezig zijn (zie Bijlage 8).
d. De student komt reglementair in aanmerking voor de Kandidaatsverklaring/Bachelordiploma indien alle D2-vakken, practica en project (zie bijlage 6, punt 6) met een beoordeling zijn afgerond en op de cijferlijst geen 'onvoldoende' (O), cijfer 5 of lager voorkomt en voldaan is aan art. 7.3.3, 1e zin.
e. Indien niet aan de voorwaarden voor reglementair slagen is voldaan kan de D2-vergadering toch besluiten tot de uitslag geslaagd indien het totale cijferbeeld, studiesnelheid en/of bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven.
f. De uitslag van dat examen wordt vastgesteld bij meerderheid van stemmen. Staken de stemmen, dan is de student afgewezen.

4. De beoordeling van het doctoraal examen

a. In het geval van een volledig en regulier doctoraalprogramma is de student geslaagd indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
   - de beoordeling van het doctoraalexamen is voldoende;
   - elk cijfer is tenminste 6, 'vrijstelling' (V) of 'gedaan' (G), met uitzondering van ten hoogste één 5 die in het D3-pakket mag voorkomen, mits niet zijnde het eindcijfer voor het doctoraalexamen;
   - voldaan is aan art. 7.3.4.
b. BOZ zal, indien de student geslaagd is, de uitslag met slaagdatum aan de Centrale studentenadministratie doorgeven, met dien verstande dat:
   - na 20 september geen examens meer worden geregistreerd op het voorgaande academische jaar.

5. De beoordeling van het Vrij programma

a. In het geval van een Vrij programma is de student geslaagd indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
   - de beoordeling van de doctoraalopdracht is voldoende;
   - elk cijfer is tenminste 6, 'vrijstelling' (V) of 'gedaan' (G), met uitzondering van ten hoogste één 5 die in het D3-pakket mag voorkomen, mits niet zijnde het eindcijfer voor de doctoraalopdracht;
   - voldaan is aan art. 7.3.4.
b. BOZ zal, indien de student geslaagd is, de uitslag met slaagdatum aan de Centrale studentenadministratie (CSA) doorgeven, met dien verstande dat:
   - na 20 september geen examens meer worden geregistreerd op het voorgaande academische jaar.

6. De beoordeling van de onderwijsprojecten

a. Het projectrapportcijfer (x) is een groepscijfer, dat aan bepaalde eisen moet voldoen om aan het mondelinge gedeelte van het projecttentamen te mogen meedoen.
   Is het projectrapportcijfer (x):
   x <= 4 de groep is afgewezen en doet geen (mondeling) projecttentamen;
   4 < x < 5 het rapport moet worden aangevuld; de groep doet wel het geplande projecttentamen en de groepsleden kunnen alsnog slagen voor het mondelinge gedeelte; de gezamenlijke aanvulling voor het rapport komt naderhand tot stand;
   x >= 5 de groep gaat door naar het projecttentamen.

b. Het vaststellen van het individuele cijfer (i) voor het mondelinge gedeelte varieert per project en is afhankelijk van de verschillende aspecten, gericht op de inhoud en integratie van de projectvakken in het betreffende project en van de weegfactoren voor deze aspecten.
   In het algemeen wordt gesteld dat alle aspecten het resultaat >= 5 moeten opleveren. Bij een cijfer < 5 op een aspect moet een aanvulling op dat onderdeel worden gedaan, ook al is het totaalcijfer voldoende. In principe mag een student niet meer dan totaal twee aanvullingen hebben (inclusief de eventuele gezamenlijke aanvulling). Een aanvulling verhoogt het betreffende onvoldoende cijfer maximaal tot een zes.

c. Het uiteindelijke individuele eindcijfer (e), dat (> 0,5 naar boven) wordt afgerond, voor het gehele projecttentamen, wordt berekend uit het groepscijfer voor het rapport en het individuele cijfer voor het mondeling gedeelte. De weegfactoren voor het projectrapport en de ondervraging zijn gelijk (x:i = 1:1).
   Het eindcijfer (e) kan zijn:
   e <= 4: de student is afgewezen;
   4 < e < 5 - indien projectrapportcijfer < 6: is de student afgewezen;
   - indien projectrapportcijfer >= 6: is de student voorwaardelijk geslaagd, mogelijkheid tot hertentamen in onderdelen van het project;
   5 <= e < 6: is de student voorwaardelijk geslaagd; mogelijkheid tot hertentamen in onderdelen van het project;
   e >= 6: de student is geslaagd.

BIJLAGE 7

Richtlijnen voor slagen en toekennen van het predikaat "met lof"
Zodra de kandidaat zich bij BOZ aanmeldt voor de diploma-uitreiking, controleert BOZ of de kandidaat op grond van onderstaande richtlijnen voor toekenning "met lof" in aanmerking kan komen. Indien dit het geval is, wordt de afstudeerdocent hiervan in kennis gesteld.
Indien de doctoraalexamencommissie (vooraf) van oordeel is dat er inderdaad sprake is van een uitzonderlijke studieprestatie kan de doctoraalexamencommissie bij de opleidingsdirecteur een beargumenteerd voorstel indienen om aan het doctoraaldiploma het predikaat "met lof" te verbinden.
Om het diploma "met lof" direct na afloop van het doctoraalexamen uit te kunnen reiken, moet dit twee weken van te voren worden aangevraagd. Bij onzekerheid over het judicium wordt er een diplomaverklaring afgegeven en kan het diploma (wel of niet "met lof") binnen twee weken na het doctoraalexamen bij BOZ in ontvangst worden genomen.

De richtlijnen voor het slagen 'met lof' zijn:
a. eindcijfer van de D-opdracht tenminste 9;
b. de beoordelingen van alle examenonderdelen van het doctoraalstudiepakket (D3), extra vakken wel meegerekend, zijn voldoende ('G', 'V', of 6);
c. maximaal één maal het cijfer 6 in het D3-programma is behaald (extra vakken niet meegerekend);
d. het doctoraal examen dient te zijn afgelegd binnen de nominale studieduur (vijf jaar voor VWO'ers, twee jaar plus één trimester voor HTS-ingenieurs) vermeerderd met eventuele toegekende verlening(en) afstudeersteun, met maximale overschrijding van één jaar;
e. het cijfergemiddelde van alle D3-studieonderdelen exclusief de D-opdracht moet minstens bedragen:
   7,5 bij nominale studieduur;
   7,75 bij overschrijding van nominale studieduur met maximaal een half jaar;
   8,0 bij overschrijding van nominale studieduur met maximaal een jaar.

Indien niet aan deze richtlijnen is voldaan kan de afstudeerdocent van de betrokken student een voorstel tot toekenning van het predikaat 'met lof' alsnog aan het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie voorleggen. Deze neemt dan een besluit.

BIJLAGE 8

Samenstelling WB-examencommissies:

De WB-examencommissie
De uitvoerende taken van de WB-examencommissie zijn gedelegeerd aan het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie.
De WB-examencommissie bestaat uit de WB-leden van het Managementteam CTW waarbij de opleidingsdirecteur WB tevens als secretaris fungeert.

De Propedeuse-examencommissie
- Opleidingsdirecteur (voorzitter)
- Opleidingscoördinator (vice-voorzitter)
- Trimestercoördinatoren P-fase
- Per toeleverende WB-vakgroep/werkgroep en toeleverende opleiding een vertegenwoordiger
- Mentoren

Secretaris: Hoofd Bureau onderwijszaken WB

De D1-commissie
- Opleidingsdirecteur (voorzitter)
- Opleidingscoördinator (vice-voorzitter)
- Trimestercoördinatoren D1-fase
- Per toeleverende WB-vakgroep/werkgroep en toeleverende opleiding een vertegenwoordiger
- Mentoren

Secretaris: Hoofd Bureau onderwijszaken WB

De D2-commissie
- Opleidingsdirecteur (voorzitter)
- Opleidingscoördinator (vice-voorzitter)
- Trimestercoördinatoren D2-fase
- Per toeleverende WB-vakgroep/werkgroep en toeleverende opleiding een vertegenwoordiger
- Mentoren

Secretaris: Hoofd Bureau onderwijszaken WB

De Doctoraalexamencommissie
Zie art. 7.2.6

BIJLAGE 9

Tekenbevoegdheid diploma's/verklaringen:

Propedeusediploma's WB
Gedelegeerd door de WB-examencommissie aan het dagelijks bestuur van de WB-examencommissie.
Bij afwezigheid van de leden van het dagelijks bestuur geldt de navolgende regeling:
- Het diploma dient minimaal door een WB-lid van het facultaire managementteam te worden ondertekend.
- Als tweede ondertekenaar wordt door de decaan bevoegdheid verleend aan één van de hoogleraren van de opleiding WB.

D1-verklaringen
Gedelegeerd door de WB-examencommissie aan:
- de opleidingsdirecteur.

Kandidaatsverklaringen
Gedelegeerd door de WB-examencommissie aan:
- de opleidingsdirecteur.

Doctoraaldiploma's
Deze worden van tevoren ondertekend door de decaan en na afloop van doctoraalexamen door de afstudeerdocent en geslaagde.
Als na afloop van het doctoraalexamen nog geen diploma uitgereikt kan worden, wordt het diploma t.z.t. ondertekend door de decaan en de opleidingsdirecteur. De geslaagde ondertekent het diploma na het in ontvangst nemen bij BOZ.

Bij afwezigheid van een van bovengenoemde UT-leden geldt de navolgende regeling:
- Het diploma dient minimaal door één lid van het WB-deel van het CTW-managementteam te worden ondertekend.
- Als tweede ondertekenaar wordt door de decaan bevoegdheid verleend aan één van de hoogleraren van de opleiding WB.

BIJLAGE 10

Nadere bepalingen m.b.t. onderwijsprojecten
Een deel van het Propedeuse-, D1- en D2-programma bestaat uit onderwijsprojecten.

a. Een project kan slechts éénmaal per jaar op de daarvoor in het jaarrooster gereserveerde periode worden uitgevoerd en getentamineerd.
b. Een project moet worden uitgevoerd in samenwerking met een aantal medestudenten binnen een door de betreffende opleidingscoördinator goed te keuren projectgroep.
c. Het projecttentamen omvat:
   - een beoordeling van het collectief geproduceerde verslag;
   - een individueel onderzoek naar de aan het project ten grondslag liggende basiskennis;
   - een individueel onderzoek naar de in het project toegepaste kennis.
d. Indien een student tijdens de loop van het project een onvoldoende bijdrage levert aan een project, kan de student door de opleidingsdirecteur uit de projectgroep worden verwijderd.
e. De WB-projectgroepen krijgen voor de duur van het project de beschikking over een (met anderen te delen) projectkamer, inclusief meubilair. Indien naar de mening van de betreffende jaarcoördinator deze faciliteiten worden misbruikt kan de opleidingsdirecteur deze faciliteiten intrekken.

Voor overige regelingen en bepalingen wordt verwezen naar het huishoudelijk reglement in de oriëntatiebundel ‘Studeren in projectonderwijs’ en artikel 11 ‘Faciliteiten’ van dit statuut.

BIJLAGE 11

Akkoordverklaring student m.b.t. afspraken, regelingen en voorwaarden in verband met de WB-opleiding.
Dit formulier dient éénmalig tijdens de opleiding ondertekend bij BOZ ingeleverd te worden bij BOZ (voor 1 oktober)

Hierbij verklaart ondergetekende:

Naam student: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Studentnummer: _____

kennis te hebben genomen van onderstaande UT-regelingen en er, indien van toepassing, naar te zullen handelen:

- *Het Studentenstatuut-wb 2003, in het bijzonder de artikelen:*
  - *1.3 Calamiteiten*
  - *1.4 Veiligheidsreglement (zie http://www.ctw.utwente.nl/organisatie/reglementen/veiligheidsreglement.doc/)*
  - *1.4.2 RSI-preventieparagraaf (zie http://www.utwente.nl/gezondensterk/RSI/)*
  - *1.5 Verzekeringen*
  - *1.6 Eigendomsrechten*
  - *7.9.1 Aanmelding voor examens en tentamens*
  - *11.1 Computervoorzieningen/computerzalen*
  - *11.2 Bibliotheek*
  - *11.3 Kantine*
  - *11.4 Studieruimten*
  - *Bijlage 8 Nadere bepalingen m.b.t. onderwijsprojecten*
- *Oriëntatiebundel 'Studeren in projectonderwijs';*
- *Handleiding project A (waarin o.a. Veiligheidsreglement).*

Handtekening: Enschede, _____ 2003.